

FOCUS EN VERBONDENHEID

UNC-ZH JAARVERSLAG 2024

2024
*in woord
en beeld*

2024
in woord
en beeld

4	Voorwoord
6	In vogelvlucht
8	Over het UNC-ZH
10	Het UNC-ZH in het LUMC
11	(Inter)nationale samenwerkingen UNC-ZH
12	Slogan in de praktijk
14	Van thema's naar aandachtsgebieden
16	Vernieuwde infrastructuur
18	De UNC-ZH website nu ook in het Engels!

20	Kennis maken
22	Kennis maken in en met de praktijk
24	Nieuw gestarte onderzoeken
25	Binnen het LUMC
27	Binnen SANO
28	Internationaal
29	Studenten
31	Eervolle vermeldingen

32	Kennis delen
34	Kennis delen in de praktijk
36	Promoties
36	Promotie Lian Tijsen
36	Promotie Lisa van Tol
37	Ontwikkelde producten
37	Webinars over geriatrische revalidatiezorg
38	Factsheet cliëntparticipatie
39	Bijdragen aan nationale congressen en symposia
39	SANO wetenschapsdag
40	Zoek 't uit congres - bijdrage ENACT workshop
40	Dutch dementia researchers conference: bridging mind breaking barriers - ENACT
41	Nacht van ontdekkingen
42	Ons eigen jaarlijkse symposium
43	Internationaal
43	Hoogwaardig bezoek uit het Verenigd Koninkrijk
43	Nordic Congress of Gerontology in Zweden
44	EuGMS congres in Valencia
44	Op bezoek in München
45	Bijdrage aan internationale webinar over pijn
45	Namaste familieprogramma internationaal

46	Kennis toepassen
48	Kennis toepassen in de praktijk
50	Ontwikkelde producten
50	Toolkit de Vitale Tuin
50	Toolkit Hartelijk welkom!
51	CREATE tool
51	Namaste cursussen: introductie en train de trainer
52	In onderwijs
52	Gastlessen door onderzoekers
52	In onderwijs
52	(Her)inrichten van onderwijs over ouderenzorg binnen bestaande oponderwijsprogramma's
53	In de (vak)media
53	Wilco bij nieuwsuur over AI/camera in verpleeghuis
53	Nieuwsbericht van Vilans over de video van de Vitale Tuin
53	Leonoor bij podcast: Kopcast

54	Wetenschappelijke publicaties
56	Niet wetenschappelijke publicaties

Inhoud

Focus en verbondenheid

Voorwoord Wilco Achterberg

Wij in de ouderenzorg zorgen voor mensen die op allerlei gebieden kwetsbaar zijn, vaak lichamelijk, soms ook mentaal, soms ook sociaal. Bij het UNC-ZH proberen wij kennis te gebruiken om dat nog beter te doen, en daarvoor doen wij onderzoek, delen we kennis, en proberen we het gebruik van die kennis in de praktijk te stimuleren, en te faciliteren.

Het doen van wetenschappelijk onderzoek is daarvoor zeer belangrijk, en dat moet natuurlijk gaan over onderwerpen die voor ons allemaal van belang zijn. Onze speerpunten zijn Welbevinden en Herstel, en we weten dat we daarmee aansluiten bij jullie behoeftes. In 2024 hebben we gewerkt om met jullie daar toch wat meer verfijning in te krijgen, en dat heeft geleid tot een aantal veranderingen in onze organisatie. Zo hebben we de verschillende onderdelen implementatie, communicatie en onderwijs, in één team samengebracht: en we noemen dat het valorisatieteam. Valorisatie betekent ergens waarde aan geven, en dat is precies wat het is. Kennis over hoe je betere zorg kunt leveren is niets waard, als we die waarde niet terugvinden in de dagelijkse praktijk.

Daarom moeten we actief zijn in wetenschappelijke tijdschriften en op congressen, maar daarnaast ook de kennis heel actief en laagdrempelig delen via andere kanalen, zoals sociale media. Zodat de praktijk de kennis kan vinden en toepassen. Ik denk dat we dat uitstekend gedaan hebben in het afgelopen jaar. Ook contacten met onderwijsinstellingen zijn het afgelopen jaar weer gegroeid, en we hebben steeds meer interventies op onze website beschikbaar met hulpmiddelen voor implementatie.

Heel mooi is ook om te zien dat ouderen zelf steeds meer meedenken bij ons proces van kennis maken, kennis delen, kennis toepassen.

Ik kijk met veel trots terug op het afgelopen jaar, waarin onze linking pins, onze onderzoeksstaf, het Dagelijks Bestuur en ons valorisatieteam hard hebben gewerkt, en ik wil daarvoor iedereen hartelijk bedanken.

Wat aan het eind van 2024 nog bekend werd, maakt onze trots nog groter: Hanneke Smaling kreeg een prestigieuze prijs en subsidie van Alzheimer Nederland, en het artikel van Jonathan Bogaerts over de Danton studie, werd gekozen als beste artikel van 2024 door het Britse toonaangevende tijdschrift Age & Ageing. Prachtig jaar dus, maar we kijken alweer uit naar 2025, waarin ook weer veel moois staat te gebeuren, met onder andere ons 20-jarig jubileum en promoties van meerdere UNC-ZH onderzoekers!

Wilco Achterberg
Hoogleraar Ouderengeneeskunde
Voorzitter UNC-ZH Voorzitter UNC-ZH

Kennis over hoe je betere zorg kunt leveren is niets waard, als we die waarde niet terugvinden in de dagelijkse praktijk.

2

Promoties

16

Promovendi

14

Niet-
wetenschappelijke
publicaties

26

Internationale
wetenschappelijke
publicaties

26

Aantal lopende
onderzoeken

Getallen In vogelvlucht

4

Kenniscafés

11

Linking pins

19

Presentaties op
buitenlandse
congressen
en symposia

±35.000

Medewerkers in het netwerk
incl. lidorganisaties

44

Nederlandse congressen
en symposia

In vogelvlucht

Met wetenschappelijk onderzoek de ouderenzorg verbeteren

Het UNC-ZH is een netwerk van het LUMC en elf ouderenzorginstellingen in Zuid-Holland. Deze twaalf organisaties kennen het belang van wetenschappelijk onderzoek voor verbetering van de ouderenzorg. In het UNC-ZH zetten zij zich gezamenlijk in om dit onderzoek te stimuleren, mogelijk te maken en uit te voeren.

De academische werkplaats UNC-ZH ontvangt jaarlijks financiering van ZonMw in opdracht van het ministerie van VWS. Hiermee wordt gewerkt aan de opbouw van de kennisinfrastructuur binnen het programma Kennisinfrastructuur Academische Werkplaatsen Ouderenzorg. Deze structurele bevestiging van het maatschappelijk belang geeft het UNC-ZH meer stabiliteit en duurzaamheid en de mogelijkheid om nog effectiever te kunnen bijdragen aan de verbetering van de ouderenzorg. In 2024 zijn verdergaande stappen gezet in stabiliteit, duurzaamheid en effectiviteit.

Dit jaaroverzicht stelt het delen van nieuwe kennis centraal, nationaal en internationaal. De onderwerpen van onderzoek komen direct uit de praktijk en sluiten aan bij maatschappelijke vraagstukken, zoals de vergrijzing van de bevolking en toename van het aantal mensen met dementie. Met deze nieuwe kennis helpen we de langdurige zorg te verbeteren.

De verbinding met het LUMC

De aandachtsgebieden van het UNC-ZH sluiten binnen het LUMC aan bij de Academische werkplaats voor Geriatrie in de Eerstelijns en langdurige zorg (AGE). Deze werkplaats voor geriatrie is onderdeel van de afdeling Public Health en Eerstelijnsgeriatrie (PHEG) van het LUMC.

Het doel van het onderzoeksprogramma AGE is het verbeteren van (de organisatie van) medische zorg aan ouderen, gebaseerd op wetenschappelijke kennis en evidentie. Het UNC-ZH draagt hieraan bij door de zorgpraktijk, het onderzoek en onderwijs/nascholing zo veel mogelijk te integreren.

Verstevigde samenwerking binnen het LUMC

In het LUMC werken verschillende afdelingen op onderwijs en/of onderzoek gericht op de ouderenzorg en verpleegkunde. In 2024 zijn de volgende samenwerkingen nog sterker en concreter geworden.

LEGend onderzoeksthema en website

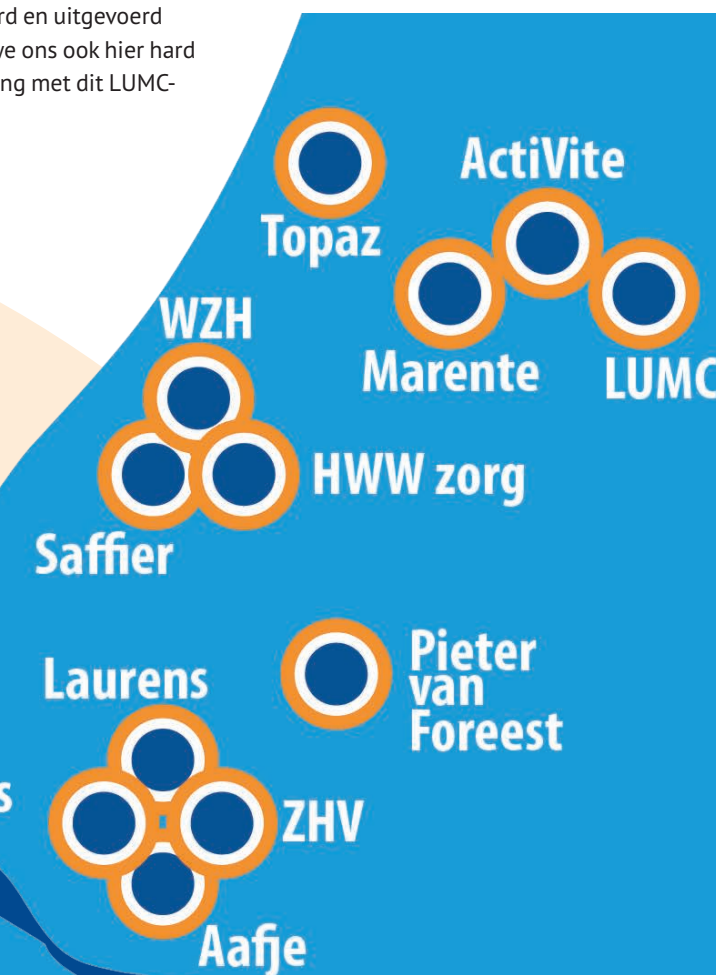
LEGend staat voor: Lifecourse Epidemiology and Geroscience. Dit onderzoeksthema op veroudering laat zien wat er gebeurt op onderzoeksgebied binnen het LUMC. Het doel is om onderwijs en wetenschappelijke kennis op dit onderwerp te verbinden en te benutten. Via de website leidenlifecoursegeroscience.nl blijf je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en evenementen. Via deze website worden ook bijeenkomsten van het UNC-ZH gedeeld met andere LUMC-onderzoekers.

Academische Verpleegkunde

Het programma Academische Verpleegkunde richt zich op de vorming van de Academische Verpleegkunde binnen het LUMC, en verpleegkundigen uit ons netwerk zijn ook van harte welkom. Het is voor en door verpleegkundigen, waarin patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek op het hoogst mogelijke niveau geïntegreerd en uitgevoerd worden. Vanuit het UNC-ZH maken we ons ook hier hard voor en is er een nauwe samenwerking met dit LUMC-programma.

LUMC Centrum Ouderengeneeskunde (LCO)

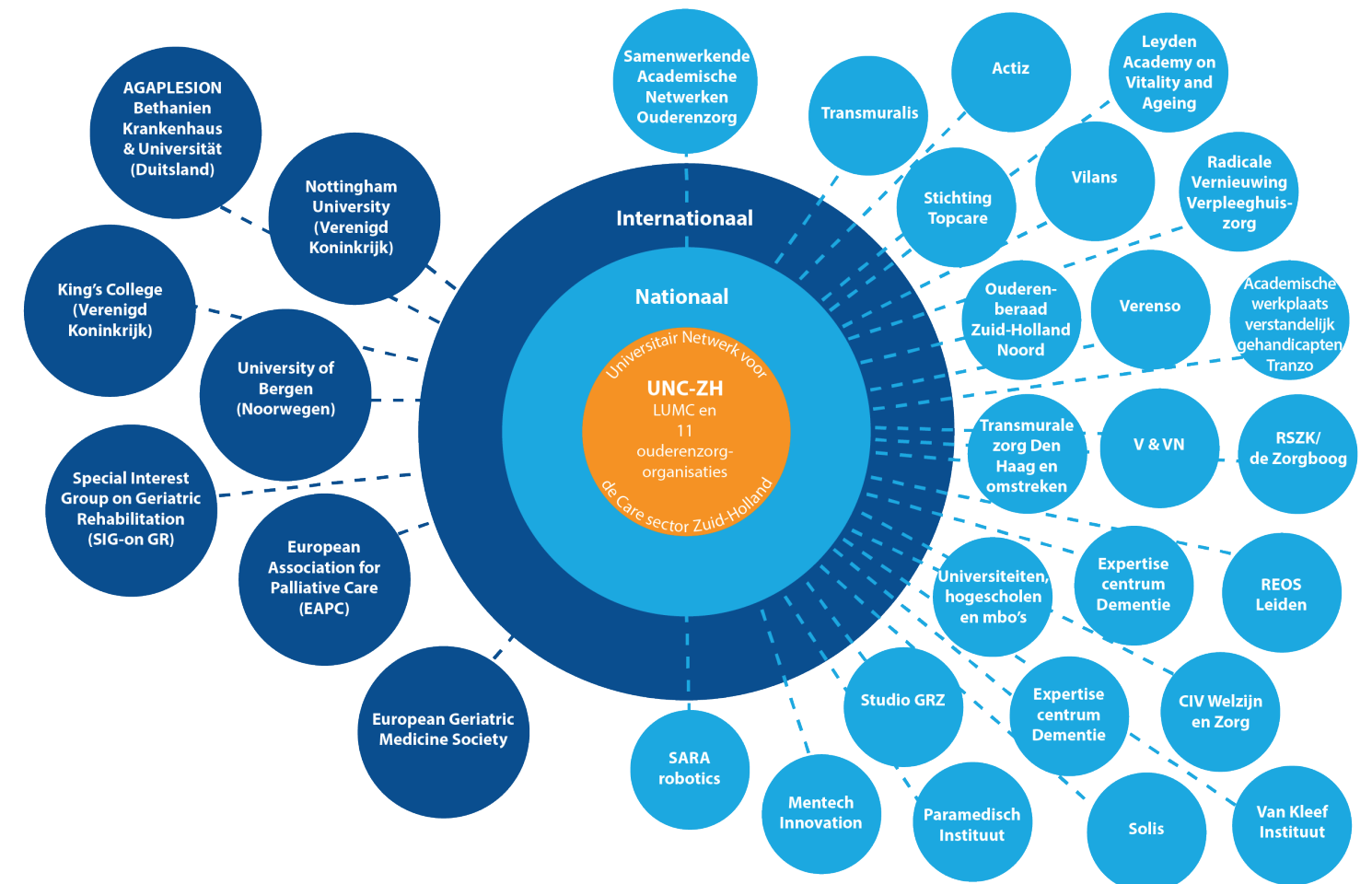
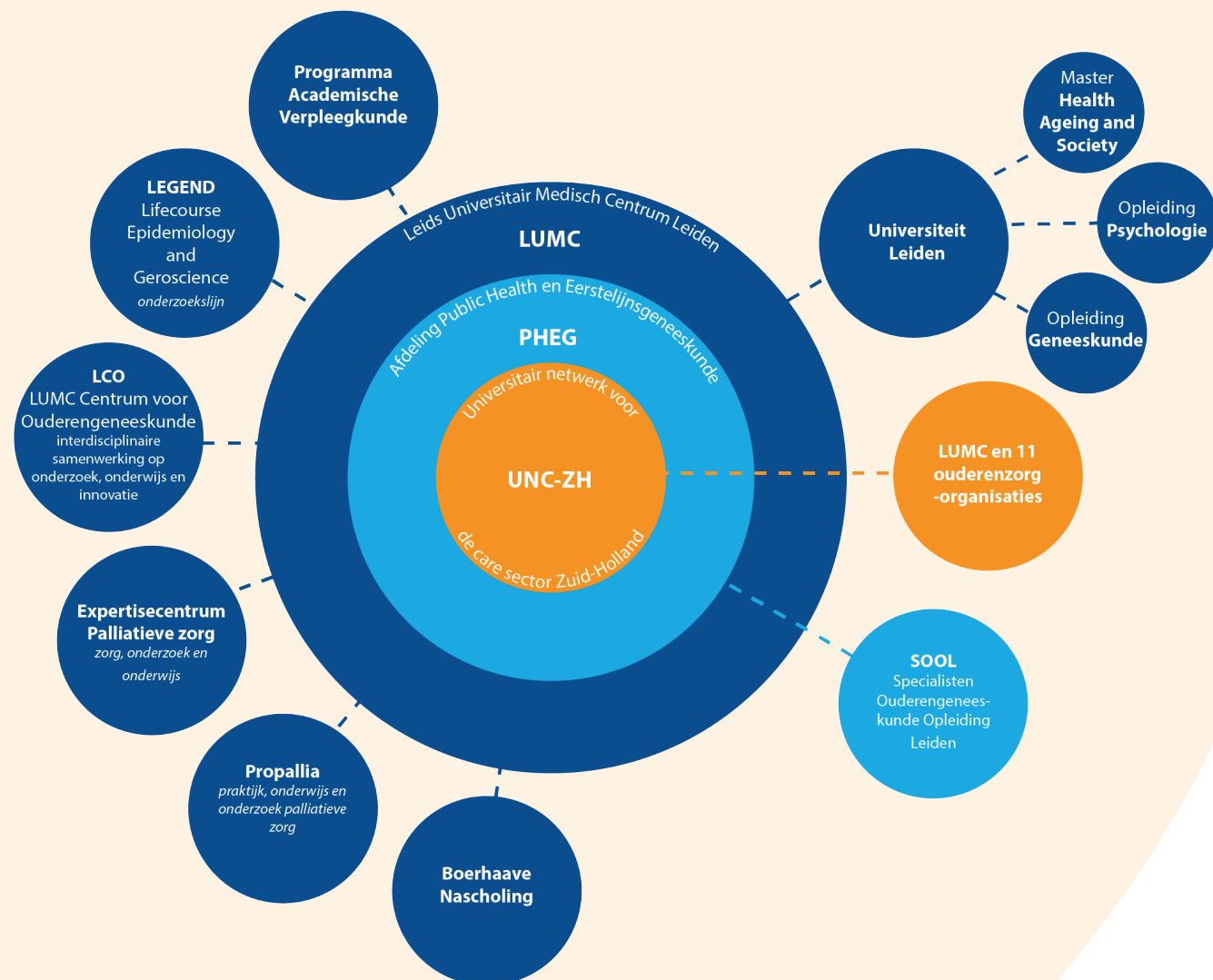
Het LCO wil vanuit het LUMC bijdragen aan 'passende zorg voor ouderen, altijd en overal'. Hiervoor gebruiken we onderzoek, onderwijs, opleiden en zorg (innovatie). Binnen het LCO zijn ouderen de belangrijkste co-creators en motivatoren. Het LCO staat hiermee voor een brede LUMC-samenwerking, startend bij de afdelingen Ouderengeneeskunde en PHEG. Het UNC-ZH is hierin een sterke partner voor de contacten, kennisontwikkeling en verbetering van de ouderenzorg buiten het ziekenhuis. Onderzoekers binnen het LCO wisselen kennis en ervaringen uit tijdens een wekelijkse wetenschapsbijeenkomst. In 2024 werkten onderzoekers van het UNC-ZH bovendien met andere LCO-onderzoekers samen binnen de 'Navigeren door een Crisis' studie en deelden LCO-onderzoekers gezamenlijk kennis tijdens de 'Nacht van Ontdekkingen'. Ook hadden verschillende onderzoekers en linking pins van het UNC-ZH een rol in het onderwijs van de masteropleiding Health, Ageing and Society, die ook onderdeel is van het LCO. Deze samenwerkingen zijn beschreven verderop in dit jaarverslag.

Het UNC-ZH in het LUMC

Grafische weergave

Het UNC-ZH is een netwerk van het LUMC en elf ouderenzorginstellingen in Zuid-Holland. In het LUMC is het UNC-ZH onderdeel van de afdeling Public Health en Eerstelijngeneeskunde (PHEG). Daarnaast hebben we binnen het LUMC op verschillende gebieden en interdisciplinair, samenwerkingen op onderzoek en onderwijs. In bijgaande figuur is dit grafisch weergegeven.

(Inter)nationale samenwerkingen UNC-ZH

Als actief academisch netwerk zetten wij ons samen in voor (wetenschappelijk) onderzoek om de ouderenzorg te verbeteren. Dit doen wij niet alleen. Nationaal en internationaal werken we samen met vele partners. In de samenwerkingen werken we aan het ontwikkelen van nieuwe kennis door onderzoek en het delen en toepassen in de praktijk van deze kennis. Ontdek onze samenwerkingspartners in bijgaande afbeelding.

De slogan in de praktijk

Complexe zorg vraagt om onderzoek

Bij ouderen spelen vaak meerdere aandoeningen tegelijk een rol, welke gevolgen hebben voor hun welbevinden en herstel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een gebroken heup door een val, maar tegelijkertijd ook bloedarmoede of dementie. Dit maakt de zorg vaak complex. Als zorgverlener moet je weten wat je doet. Wetenschappelijk bewezen behandelingen zijn daarbij van groot belang.

De activiteiten van het UNC-ZH zijn samengevat in de slogan: 'Samen kennis maken, kennis delen en kennis toepassen'. Dit klinkt als een brede opgave maar geeft tegelijkertijd een toespitsing op onze taken. Binnen het UNC-ZH werken we met vijf aandachtsgebieden. De speerpunten 'herstel' en 'welbevinden' zijn overkoepelend: alle onderzoeken relateren aan een of beide speerpunten. Herstel is letterlijk genezing en terugkeer naar een vroegere, betere toestand. Hierbij draait het om het verbeteren van functioneren, verminderen van beperkingen en vergroten van participatie die het gevolg zijn van een onderliggende stoornis of ziekte.

Welbevinden gaat om de mate waarin iemand tevreden, comfortabel, gezond of gelukkig is met zijn leven. De eigen lichamelijke en psychosociale gezondheid en de omstandigheden waarin iemand leeft zijn bepalend voor de mate van welbevinden.

Kennis maken

In 2024 liepen 26 onderzoeken op de 5 aandachtsgebieden en twee speerpunten. Het kennis maken houdt ook het stimuleren van onderzoek in, het ophalen van vragen uit de praktijk en het uitvoeren van de lopende onderzoeken.

Kennis delen

Via het publiceren van wetenschappelijke artikelen, het organiseren van webinars, symposia, maken van factsheets, berichten plaatsen op sociale media, versturen van nieuwsbrieven en andere communicatiemiddelen deelden wij opgedane kennis. Ook deelden wij voorbeelden uit de praktijk via de website, sociale media en nieuwsbrieven. Zo veel mogelijk maken wij de vertaalslag naar begrijpelijke taal met verwijzing naar de wetenschappelijke toepassing. Een netwerk geeft de mogelijkheid voor laagdrempelige onderlinge kennisuitwisseling. Het kennis delen is gericht op onderzoekers, zorgprofessionals, cliënten, naasten en steeds meer op zorgverleners van de toekomst via het onderwijs. Lees hier meer over in het hoofdstuk kennis delen.

Kennis toepassen

Door de vertaling te maken naar de praktijk is het mogelijk de opgedane kennis toe te passen, zoals gesprekshulpen, toolkits en behandelprogramma's. Niet alle onderzoeken lenen zich hiervoor of vragen om verder onderzoek. Met de praktische vertaling maken wij het gemakkelijker om een interventie op te pakken. Ook hierbij is onderwijs belangrijk (via instituten of eigen trainingen). Voor 2025 blijft dit een van onze focuspunten.

Waar zitten de kennishiaten? Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg verder aangevuld

De academische netwerken ouderenzorg zoals het UNC-ZH hebben samen gewerkt aan een [Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg](#). Op welke thema's zien we kennishiaten? Op welke onderwerpen is nieuwe kennis nodig om de langdurige ouderenzorg te verbeteren? Dit dynamische document kreeg in oktober 2024 een nieuwe editie.

De zes samenwerkende Academische Werkplaatsen Ouderenzorg (SANO) lanceerden in 2022 een Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg. In de nieuwe editie van deze kennisagenda zijn drie nieuwe thema's aan de Kennisagenda toegevoegd. Het gaat om de thema's: dementie op jonge leeftijd, interprofessioneel samenwerken en samen beslissen.

Met de kennisagenda beschikt de langdurige ouderenzorg over een kompas dat inzicht geeft in huidige kennis tekorten en helpt bij prioritering van kennisontwikkeling. De agenda ondersteunt beleid dat gericht is op duurzame en goede zorg voor ouderen in een kwetsbare positie en geeft richting aan nieuwe onderzoekprogramma's.

Met de toevoeging van drie extra kennisthema's behelst de actuele editie van de kennisagenda negentien kennisthema's. Jaarlijks worden de uitwerkingen van de opgenomen thema's waar nodig geactualiseerd. Dit jaar is dat gebeurd voor het thema mantelzorg voor hulpbehoevende ouderen. De zes samenwerkende Academische Werkplaatsen Ouderenzorg (SANO) monitoren de actualiteit van de agenda.

Kennisthema's in versie 2023:

- Advance care planning
- Rol leefomgeving in kwaliteit van leven en zorg
- Geriatrische revalidatie
- Leeromgevingen in de langdurige ouderenzorg
- Mantelzorg voor hulpbehoevende ouderen
- Ethische dilemma's
- Participatie van ouderen in onderzoek
- Hanteren van en interventies voor probleemgedrag bij bijzondere doelgroepen
- Eigen regie
- Implementatie van verbeteringen in de klinische praktijk van de langdurige ouderenzorg
- Infecties en antibioticaresistentie
- Betekenisvolle activiteiten voor mensen met dementie
- Zorgtechnologie
- Medicatieveiligheid
- Data geïnformeerde zorg en data infrastructuur
- Reablement

Toegevoegd in 2024:

- Dementie op jonge leeftijd
- Interprofessioneel samenwerken
- Samen beslissen.

Van thema's naar aandachtsgebieden

Binnen het UNC-ZH werken we met vijf aandachtsgebieden. In 2024 zijn we overgegaan van thema's naar aandachtsgebieden om beter aan te sluiten bij de praktijk en de behoeften van onze partners. Daarnaast blijven de thema's geriatrische revalidatie, palliatieve zorg en kwaliteit van leven, die voorheen centraal stonden, vertegenwoordigd binnen de nieuwe aandachtsgebieden. Op deze manier behouden we de expertise en kennis die binnen deze thema's is opgebouwd, terwijl we tegelijkertijd flexibeler en toekomstgericht blijven werken.

De speerpunten 'herstel' en 'welbevinden' zijn overkoepelend: alle onderzoeken relateren aan een of beide speerpunten. Herstel is letterlijk genezing en terugkeer naar een vroegere, betere toestand. Hierbij draait het om het verbeteren van functioneren, verminderen van beperkingen en vergroten van participatie die het gevolg zijn van een onderliggende stoornis of ziekte. Welbevinden gaat om de mate waarin iemand tevreden, comfortabel, gezond of gelukkig is met zijn leven. De eigen lichamelijke en psychosociale gezondheid en de omstandigheden waarin iemand leeft zijn bepalend voor de mate van welbevinden.

Interventies

Een interventie is een theoretisch en praktisch weldoordachte, systematische aanpak voor preventie, ondersteuning en hulp bij specifieke risico's en problemen om functioneren en kwaliteit van leven van een groep kwetsbare ouderen (of een individu) te verbeteren. In het aandachtsgebied 'Interventies' zijn interventies bijvoorbeeld gericht op gedrag, maar ook op dagelijkse operationele activiteiten of zij maken onderdeel uit van een verandertraject gericht op ouderen, naasten en medewerkers. In 2024 lag binnen dit aandachtsgebied de focus vooral op het onderzoek 'De Vitale Tuin'.

Organisatie van zorg

Het aandachtsgebied 'Organisatie van zorg' richt zich op het verbeteren en bevorderen van de kwaliteit van zorg aan ouderen. Het beschrijft vanuit het perspectief van de oudere (vraaggericht) de organisatie van de behandeling, begeleiding en zorg voor kwetsbare ouderen en diens naasten. Uitgangspunt hierbij is het bieden van kwalitatief goede integrale zorg op basis van interprofessionele samenwerking. In 2024 werd er binnen dit aandachtsgebied nieuwe kennis ontwikkeld in de lopende onderzoeken 'Op Weg naar Thuis', 'RELOCARE' en 'INTERACTION'. De onderzoeken 'EU-COGER' (over geriatrische revalidatie na COVID-19) en 'CREATE' (over een uitdagend revalidatieklimaat) kwamen ten einde met de promoties van Lian Tijsen en Lisa van Tol. Ook het 'Hartelijk Welkom!' onderzoek werd afgerond. In 2024 werden de resultaten van deze onderzoeken gedeeld en toegepast in de praktijk.

Participatie

In het aandachtsgebied 'Participatie' richt het onderzoek zich op betrokkenheid van zowel ouderen zelf als hun naasten en familie. Een goede samenwerking tussen zorgverleners, onderzoekers, ouderen en naasten is van essentieel belang voor een goede kwaliteit van leven van de oudere en zijn naasten. Betrokkenheid van ouderen en zijn naasten kan de kwaliteit van ons onderzoek verbeteren door betere aansluiting bij hun ervaringskennis, ideeën, behoeften en prioriteiten. Een goede vormgeving van deze betrokkenheid is daarbij van groot belang. Met name het 'Cared-4' onderzoek leverde dit jaar nieuwe kennis op over dit aandachtsgebied. Daarnaast kwam de factsheet over cliëntparticipatie in onderzoek beschikbaar. Deze is terug te vinden in het hoofdstuk 'Kennis delen' van dit jaarverslag.

Passende (medische) zorg

Onderzoek binnen het aandachtsgebied 'Passende (medische) zorg' levert wetenschappelijke kennis die bijdraagt aan evidence based medicine (EBM) en evidence based practice (EBP), zodat artsen en andere zorgprofessionals actuele nieuwe kennis kunnen integreren met hun klinische expertise en de voorkeuren van de cliënt en zijn naasten. Het onderzoek richt zich op het stoppen van overbodige (medische) handelingen, maar ook op het verbeteren van zorg en het identificeren van factoren die invloed hebben op kwaliteit van leven en kwaliteit van sterven.

Technologie

Technologie wordt steeds meer gebruikt in de ouderenzorg, zowel thuis als in het verpleeghuis. Onderzoek in dit aandachtsgebied richt zich er op hoe technologie kan bijdragen aan een betere kwaliteit van zorg en kwaliteit van leven van ouderen, maar ook hoe zorgmedewerkers ondersteund kunnen worden in hun dagelijkse werkzaamheden. Afgelopen jaar werd er binnen de onderzoeken 'MASQUE2', 'Proeftuin Emotie Intelligente Zorgrobot', 'EAGER', 'EAGER-2-TRAIN', 'EAGER-2-SEE', 'EAGER@HOME', en 'EAGER-2-SENSE' onderzoek gedaan naar veelbelovende technologische interventies.

Binnen dit aandachtsgebied gingen er in 2024 twee nieuwe studies van start: de 'SYMPA-Dem' en de 'Navigeren door Crisis' studies. Deze zijn beide beschreven in het hoofdstuk 'Kennis maken'. Er waren dit jaar ook veel al lopende onderzoeken binnen dit aandachtsgebied: 'Need studie', de 'ENACT studie', het 'CONT-END-programma', 'pijn bij afasie', de 'DANTON-studie', 'van huis naar verpleeghuis: behouden van betekenisvolle activiteiten bij dementie' en 'NeAR – Neglect Assessment in geriatric Rehabilitation'. Bovendien werd de PAIC-15, uit een eerder afgerond onderzoek, in verschillende lidorganisaties in 2024 geïmplementeerd.

Vernieuwde infrastructuur

Het UNC-ZH heeft in 2024 zijn Dagelijks Bestuur vernieuwd. Het Dagelijks Bestuur bestaat nu uit de voorzitter, vicevoorzitter, netwerkmanager en twee bestuurders van lidorganisaties van het UNC-ZH. Een belangrijke stap om de sturing binnen het netwerk te versterken en toekomstbestendig te maken. Deze verandering is een direct gevolg van de sterke groei van het UNC-ZH in de afgelopen jaren. Het aantal medewerkers, onderzoeksprojecten en samenwerkingen is aanzienlijk toegenomen. Dit toont de noodzaak aan voor een stevigere organisatie om de snel veranderende ontwikkelingen in de ouderenzorg zo goed mogelijk te ondersteunen. Het vernieuwde bestuur richt zich op het versterken van de infrastructuur en het verstevigen van de onderzoekscultuur. Op deze manier komt de impact van de gezamenlijke inspanningen nog beter naar voren.

Het UNC-ZH blijft zich inzetten voor de verbinding tussen wetenschap en praktijk: onderzoek in én met de ouderenzorg, voor betere zorg. De lidorganisaties integreren wetenschappelijk onderzoek steeds meer in hun organisatie, wat de ontwikkeling van een sterke onderzoekscultuur verder stimuleert. Het vernieuwde Dagelijks Bestuur zet zich daarom blijvend in om deze cultuur te bevorderen en het netwerk te ondersteunen bij het realiseren van zijn ambities.

Verdere stappen van het vertalen van kennis naar de praktijk

Daarnaast is eind 2024 het valorisatieteam van start gegaan, een belangrijke stap in het proces van kennisbenutting en implementatie. Dit team richt zich specifiek op het vertalen van wetenschappelijke inzichten naar praktische toepassingen in de ouderenzorg. Door de opgedane kennis en onderzoeksresultaten toegankelijk te maken voor zorgprofessionals, beleidsmakers, cliënten, mantelzorgers en andere relevante stakeholders, draagt het valorisatieteam bij aan de daadwerkelijke verbetering van de zorgpraktijk. Binnen het netwerk is er nauwe samenwerking om (praktische) waarde toe te kennen aan de wetenschappelijke kennis en deze beschikbaar te maken.

Samen doen we meer

Samen met de wetenschappelijke kern, het communicatieteam, de linking pins en het Dagelijks Bestuur vormt het valorisatieteam een essentieel onderdeel van de bredere strategie van het UNC-ZH. Deze geïntegreerde aanpak zorgt ervoor dat alle teams samenwerken aan de missie van het netwerk: het verbeteren van de ouderenzorg door het bevorderen van kennisontwikkeling, -deling en toepassing.

Door deze nieuwe indeling kunnen we ons nog beter hard maken om onze slogan in de praktijk te brengen: samen kennis maken, delen en toepassen.

DAGELIJKS BESTUUR

Prof. dr. Wilco Achterberg
Voorzitter - Hoogleraar Institutionele zorg en Ouderengeneeskunde

Dr. Monique Caljouw
Vicevoorzitter – Associate professor

Arno Doornebosch
Manager UNC-ZH, promovendus

ONDERZOEKERS

Dr. Maartje Klapwijk
Senior onderzoeker, specialist Ouderengeneeskunde

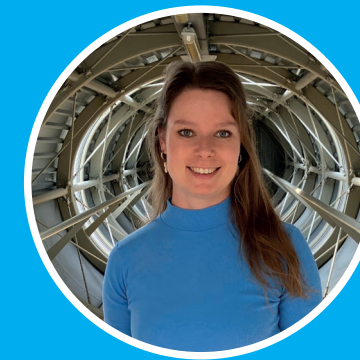
Dr. ir. Miriam Haaksma
Assistant professor, epidemioloog

Dr. Leonoor van Dam van Isselt
Specialist Ouderengeneeskunde, associate professor

Dr. Hanneke Smaling
Associate professor

Dr. Lisa van Tol
Kennismakelaar, valorisatieteam

Juliette van der Zwart
Kennis en communicatie, valorisatieteam

VALORISATIE

Myrthe Houben
Kennismakelaar, valorisatieteam

Carmen (C.) Kraijenoord-de Haas
Secretaresse en events

Eveline Korving
Kennis en communicatie

Website nu ook in het Engels!

Onze website is nu ook beschikbaar in het Engels! Dit betekent dat je eenvoudig meer informatie kunt vinden over ons netwerk, onze missie en onze activiteiten.

Daarnaast zijn de onderzoeksgebieden en onderzoeks-pagina's voortaan in het Engels te bekijken. Zo vergroten we niet alleen onze toegankelijkheid, maar maken we het

ook makkelijker om kennis uit te wisselen en samen te werken met een internationaal publiek.

Door deze stap hopen we een bredere gemeenschap te bereiken en onze inzichten en innovaties in de ouderenzorg wereldwijd te delen en toe te passen.

**Kennis
maken**

Kennis maken in en met de praktijk

Onderzoek doen, kennis ontwikkelen, is één van de kerntaken van ons netwerk. Om zo de zorg voor kwetsbare ouderen te verbeteren. Lees meer over onze onderzoeken.

IN DE SPOTLIGHT

Kennis maken

Welke medewerkers zetten zich in 2024 in het bijzonder in voor onderzoek?

Linking pins aan het woord

26

Lopende onderzoeken

“

Over het algemeen neemt Topaz deel aan onderzoeken van UNC-ZH. Belangrijk is dat het haalbaar voor de werknemers van Topaz en dat het onderzoek niet overlapt met andere onderzoeken die lopen, of die (net) zijn afgerond.

• Christine, Topaz •

”

“

Er zijn vanuit het UNC-ZH 7 aanvragen voor deelname binnengekomen, waarvan 6 met positief besluit en 1 met negatief besluit zijn beoordeeld.

• Rosalie, Pieter van Foreest •

”

TANYA STERK

(geriatrie fysiotherapeut bij HWW zorg) zette zich met tomeloos veel enthousiasme in voor onderzoek op de werkvloer. Of het nou gaat om zelf deelnemen aan onderzoek (INTERACTION interview) of het werven van de juiste kandidaten (FRIDAY studie en EAGER@HOME)

CONNY RODENRIJS

(begeleider welbevinden bij Pieter van Foreest) heeft zich enorm ingezet voor de dataverzameling van de ENACT-studie op locatie Akkerleven.

75

WOC vergaderingen

Onderzoekers komen langs tijdens WOC vergaderingen om hun plannen toe te lichten

Onderzoeksassistent Rutger Bitane vertelt over de ENACT studie tijdens een WOC overleg van Pieter van Foreest.

“

Ik vind het heel mooi om te zien dat veel medewerkers en cliënten/naasten bereid zijn om een bijdrage aan onderzoek te leveren. Ondanks de hectiek waar de zorg in deze tijd mee te maken heeft.

• Esmé, Activite •

“

Eigenlijk iedereen van WZH omdat ze allemaal zo betrokken zijn.

• Mari, WZH •

”

De NEED studie SABINE KRUIJER

Sabine Kruijer, een gepassioneerde psycholoog bij Argos Zorggroep, heeft haar carrière gewijd aan het verbeteren van de levenskwaliteit van ouderen met dementie. In 2023 begon ze met veel enthousiasme aan de voorbereidingen van een promotieonderzoek naar niet-medicamenteuze interventies bij pijn in verpleeghuizen. In januari 2024 kon het onderzoek echt van start gaan.

De NEED studie gaat over niet-medicamenteuze interventies voor pijn bij mensen met dementie. Het doel van het onderzoek is om een implementatieplan te schrijven voor het inzetten van gemakkelijke niet-medicamenteuze interventies (met minimale middelen) die bewezen effectief zijn in het verminderen van pijn bij mensen met dementie.

• **SABINE** • “Er is al veel onderzoek gedaan naar medicatie bij probleemgedrag, maar als psycholoog schrijf ik geen medicatie voor. Welke niet-medicamenteuze behandelingen we kunnen gebruiken is in de praktijk soms nog onduidelijk. Ik vraag me af waarom. Dit onderzoek past dus perfect bij mij!”

Begin 2024 zette Sabine en haar onderzoeksteam een vragenlijst in het netwerk uit over hoe pijn in verpleeghuizen tot op heden wordt beoordeeld en behandeld. De vragenlijst werd door 387 mantelzorgers, behandelaren, verpleegkundigen en managers ingevuld. Later in het jaar voerde ze ook 20 interviews uit. Die hielpen hen beter te begrijpen waarom bepaalde interventies wel of niet worden ingezet. De volgende stap is om een manier te ontwikkelen om de keuze voor niet-medicamenteuze interventies makkelijker te maken.

• SABINE •

“Vooral de combinatie van mijn werk als psycholoog en het onderzoek doen is boeiend. Het is geweldig om alles verder uit te denken en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. Ook merk ik dat het mijn werk als psycholoog positief beïnvloedt; ik ben analytischer geworden.”

ONDERZOEKSTEAM

Wilco Achterberg en Monique Caljouw
Lees meer over de [NEED-studie](#).

De SYMPA-DEM studie YARA SCHEPEN

Yara Schepen is in 2024 gestart met een AIOTO-traject. Dit betekent dat Yara de komende zes jaar haar opleiding tot Specialist Ouderengeneeskunde bij het LUMC en een promotieonderzoek combineert. Dit eerste jaar van haar traject staat volledig in het teken van het promotieonderzoek. Samen met haar onderzoeksteam startte Yara de SYMPA-DEM studie op.

De SYMPA-DEM studie gaat over het beter herkennen van symptomen bij mensen met dementie in de laatste levensfase. SYMPA-DEM staat voor ‘Symptom Assessment and Management in people with Dementia at the end of life’. Mensen met dementie kunnen hun symptomen vaak niet goed meer in woorden aangeven. Dit maakt het lastig om de juiste zorg te bieden in de laatste fase van het leven.

• **YARA** • “In 2024 ben ik druk bezig geweest met de eerste stappen van mijn onderzoek. Dat betekent veel lezen, protocollen indienen, mijn onderzoek presenteren aan wetenschapscommissies van UNC-ZH lidorganisaties en de eerste interviews uitvoeren met zorgmedewerkers van verpleeghuizen.”

Binnen de SYMPA-DEM studie wordt onderzocht welke symptomen bij mensen met dementie in de laatste levensfase er al zijn beschreven in bestaande literatuur. Ook wordt onderzocht of een nieuwe internationale vragenlijst, de IPOS-Dem, gebruikt kan worden om bij Nederlandse verpleeghuisbewoners met dementie de belangrijke symptomen vast te stellen. Aan de hand van de uitkomsten van deze vragenlijst kan er meer persoonsgerichte zorg worden geboden.

• **YARA** • “Het uiteindelijke doel van de SYMPA-DEM studie is om de kwaliteit van de zorg en het welbevinden van mensen met dementie en hun naasten te verbeteren.”

ONDERZOEKSTEAM

Wilco Achterberg,
Maartje Klapwijk,
Hanneke Smaling, Jenny van der Steen.

Blijf op de hoogte van de volgende stappen in de SYMPA-DEM studie via de [webpagina](#).

Navigeren door crisis: Passende zorg voor mensen met dementie

Het liefst bereiden we een verpleeghuisopname goed voor. Maar doordat mensen met dementie steeds langer thuis wonen en verpleeghuizen wachtlijsten hebben, kan het gebeuren dat er thuis een onhoudbare situatie ontstaat waarbij iemand plots moet worden opgenomen in het verpleeghuis. Bij zo'n crisisopname moeten er onmiddellijk keuzes worden gemaakt, die niet altijd in overeenstemming zijn met de wensen, doelen en voorkeuren van de persoon met dementie en diens mantelzorger. Terwijl het erg belangrijk is om hen passende zorg te bieden. Het UNC-ZH kon in 2024 dankzij extra subsidie van ZonMw specifiek voor het thema passende zorg onderzoek naar deze crisisopnames doen. Dit deed het UNC-ZH in samenwerking met andere onderzoekers op het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC).

Een crisisopname van een persoon met dementie in het verpleeghuis heeft grote impact op de cliënt, naasten en betrokken zorgprofessionals. In het UNC-ZH onderzoek ‘Navigeren door een Crisis’ wordt de emotionele impact van deze crisisopnames op mantelzorgers en zorgverleners onderzocht. Dit sluit aan bij de FRIDAY-studie, waarbinnen onderzoekers van het LUMC onderzoeken welke acute zorgproblemen er bij een crisisopname zijn opgetreden en hoe deze eerder opgemerkt kunnen worden. In 2024 interviewden UNC-ZH onderzoekers dr. Miriam Haaksma en Oumaima Boulahfa samen met onderzoekers van de FRIDAY-studie tientallen zorgverleners en enkele mantelzorgers over hun ervaringen met acute zorgproblemen en crisisopnames van mensen met dementie in het verpleeghuis.

• **OUMAIMA** • “De zorgverleners ervaren zowel positieve als negatieve emoties [...] Er is regelmatig frustratie over moeizame samenwerking, maar ook voldoening als het lukt om de crisisopname goed te regelen en je daarmee écht wat voor iemand kan betekenen.”

Ook bezochten Miriam en Oumaima verschillende crisisafdelingen, om meer te leren over hoe crisiszorg wordt georganiseerd. Binnen het UNC-ZH bezochten ze verpleeghuislocaties van Argos Zorggroep, Marente, Pieter van Foreest en Topaz. Ook spraken ze met een specialist ouderengeneeskunde van zorgorganisatie de Zorgboog, die onderdeel is van het Nijmeegse colleganetwerk UKON. Het viel hen op dat er grote regionale verschillen zijn.

• **MIRIAM** • “Binnen sommige regio's belt de huisarts naar het dichtstbijzijnde verpleeghuis om te vragen of er plek is voor een crisisopname en in andere regio's zijn er digitale systemen ontwikkeld die coördineren bij welke verpleeghuizen er op dat moment crisisopnames kunnen plaatsvinden.”

In 2025 worden er nog wat laatste interviews met mantelzorgers uitgevoerd en zullen de resultaten van het onderzoek worden gedeeld. Er werd tot nu toe nog weinig onderzoek gedaan naar crisisopnames het verpleeghuis. Deze resultaten zullen bijdragen aan meer aandacht voor betere organisatie van crisisopnames en zijn een aangrijpingspunt voor vervolgonderzoek.

De MeViDem studie: kwaliteit van leven meten bij mensen met dementie

Zorg en zorgvernieuwingen kunnen de kwaliteit van leven van mensen met dementie beïnvloeden. Maar het kan lastig zijn voor mensen met dementie om zelf hun kwaliteit van leven te beoordelen. Om die reden bestaan er vragenlijsten over kwaliteit van leven die mensen met dementie, hun mantelzorgers en zorgverleners kunnen invullen. Het is nog onduidelijk wie en welke vragenlijsten het meest geschikt zijn om kwaliteit van leven te beoordelen in verschillende stadia van dementie. Daarom is in 2024 de MeViDem studie van start gegaan. In deze studie werkt junior onderzoeker Anouk Lamé (foto) samen met senior onderzoekers van het UNC-ZH en van de afdeling Biomedical Data Sciences, sectie Medische beslisgeving van het LUMC.

In 2024 is er literatuuronderzoek gedaan naar het onderwerp en contact gelegd met lidorganisaties van het UNC-ZH. Bovendien zijn er voorbereidingen getroffen om in 2025 mensen met dementie, mantelzorgers en zorgverleners te vragen om deel te nemen aan het onderzoek. Lees [hier](#) meer over de MeViDem studie.

• **ANOUK** • “In deze samenwerking binnen de MeViDem studie komen expertise op het gebied van dementie en expertise op het gebied van methoden om kwaliteit van leven te meten mooi samen.”

Succesvol schrijfkamp voor promovendi en hun (co)promotoren in Egmond aan Zee

Van 3 tot 5 april organiseerde het LCO (Het LUMC centrum voor Ouderengeneeskunde) een schrijfkamp in Egmond aan zee.

22 promovendi werkten tegelijkertijd aan hun inleiding en discussie van hun proefschrift. Ook onze eigen UNC-ZH promovendi sloten aan bij dit schrijfkamp. De schrijfdagen stonden in de teken van geconcentreerd schrijven, veel laagdrempelige overleggen met de (co)promotoren en mogelijkheid tot sparren met andere promovendi. Dit resulteerde in een vruchtbaar schrijfkamp waarbij veel promovendi een stuk zijn opgeschoten met hun proefschrift.

En er was ruimte voor ontspanning en verdere kennis-making. Strandwandelingen werden gemaakt, een leuke pubquiz werd gehouden en er werd geborrelt!

Het RELOCARE consortium – onderzoek naar verhuizingen

Binnen het landelijk RELOCARE consortium werken onderzoekers van het UNC-ZH (Monique Caljouw, Wilco Achterberg en Charlotte Poot) samen met Tranzo: Academische werkplaats ouderen van Tilburg University. Samen onderzoeken wij hoe verhuizingen van verpleeghuisbewoners, binnen en tussen verpleeghuizen, verbeterd kunnen worden. Naast het UNC-ZH en Tranzo zijn ook de vier andere Samenwerkende Academische Netwerken Ouderenzorg (SANO) betrokken.

In 2024 heeft het RELOCARE consortium een eerste versie van het verhuisinstrument ontwikkeld, in co-creatie met zorgmedewerkers en managers die betrokken zijn bij verhuizingen. Deze eerste versie is op verschillende locaties getest in de praktijk. Het verhuisinstrument zal nog verder worden doorontwikkeld en uitgebreid aan de hand van inzichten vanuit de verschillende betrokken SANO netwerken. Zo zal het instrument straks nog beter aansluit bij de behoeften van bewoners, naasten en zorgprofessionals.

• MONIQUE •

“Soms is het nodig dat verpleeghuisbewoners verhuizen naar een ander verpleeghuis, bijvoorbeeld vanwege veranderende zorgbehoeften of de sluiting van zorgfaciliteiten. Zo'n verhuizing kan de gezondheid en het welzijn van verpleeghuisbewoners op verschillende manieren negatief beïnvloeden, bijvoorbeeld doordat de verhuizing stress of depressieve gevoelens veroorzaakt.”

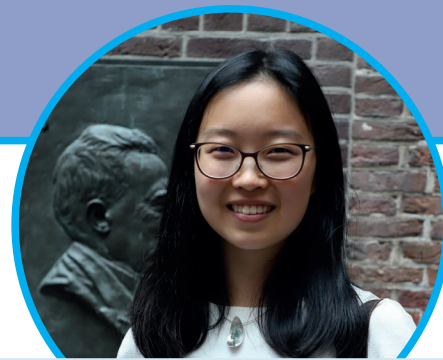
• CHARLOTTE •

“Om de mogelijke negatieve impact van verhuizen te verminderen, zijn we bezig om een verhuisinstrument te ontwikkelen dat de verhuis-ervaring van zowel bewoners als hun naasten en zorgmedewerkers verbetert. We kijken daarbij naar het hele verhuisproces, dus van de voorbereidende fase, de verhuisdag zelf en de periode van wennen aan de nieuwe situatie en nazorg.”

CONT-END studie

CONT-END is een groot onderzoek naar zorg voor mensen met dementie aan het eind van het leven. Het bestaat uit verschillende werkpakketten. In het eerste werkpakket wordt internationaal onderzoek gedaan, naar vier verschillende interventies die voor meer controle rond het levenseinde zouden kunnen zorgen. Het gaat daarbij om twee vormen van proactieve zorgplanning ('advance care planning'; ACP), euthanasie en technologie om discomfort mee te monitoren. De onderzoekers interviewden artsen, mensen met dementie en mantelzorgers in Nederland, de Verenigde Staten, Israël, Japan, Zwitserland en Duitsland over deze interventies. In 2024 werden deze interviews geanalyseerd en werden de resultaten opgeschreven en gedeeld op meerdere internationale congressen.

• XU •

"Het streven is om in de toekomst in ieder land en aan ieder persoon passende interventies te kunnen aanbieden aan mensen met dementie en hun naasten, zodat de laatste levensfase zo prettig mogelijk zal verlopen."

Volgens Xu Jingyuan, promovenda bij het UNC-ZH, is het belangrijk om internationaal onderzoek te doen naar zorg rond het levenseinde. Er zijn grote culturele en individuele verschillen in wat acceptabel wordt gevonden rond het levenseinde. Euthanasie lijkt in het ene land misschien een acceptabele optie, terwijl het in een ander land in de meeste gevallen niet aansluit bij de wensen en behoeften. De CONT-END studie legt de culturele verschillen omtrent zorg rond het levenseinde bloot.

De EU-COGER studie

In de EU-COGER studie werkten verschillende landen samen aan het in kaart brengen van geriatrische revalidatiezorg en herstel na COVID-19. Zorgverleners uit 59 zorginstellingen in 10 verschillende landen deden mee aan de studie. Van 2020 tot 2022 verzamelden zij samen informatie over in totaal 723 COVID-19 revalidanten. Het UNC-ZH coördineerde dit onderzoek én analyseerde alle verzamelde informatie.

In 2024 werden de resultaten van het onderzoek gepubliceerd in drie wetenschappelijke artikelen. Dat vierden we met taart (op de foto v.l.n.r. onderzoekers Julia Minnema, dr. Miriam Haaksma en Lisa van Tol). De belangrijkste resultaten voor Nederlandse geriatrische revalidatiemedewerkers vatten de onderzoekers voor hen samen tijdens een webinar.

• LISA •

"We zagen in alle landen dat het herstel van COVID-19 met geriatrische revalidatiezorg gemiddeld genomen goed verloopt. Dat gold ook voor kwetsbare revalidanten en revalidanten die een delier hadden, zij mogen niet worden afgewezen voor geriatrische revalidatiezorg."

Een deel van de internationale professionals die aan de studie meededen, is lid van de Europese werkgroep voor geriatrische revalidatie van de European Geriatric Medicine Society (EuGMS). Aan het eind van het jaar had deze werkgroep een online bijeenkomst. De EU-COGER studie liet namelijk zien dat er veel verschillen zijn tussen Europese landen in hoe zij geriatrische revalidatiezorg organiseren. Tijdens de brainstorm werden veel ideeën voor vervolgonderzoek verzameld om van die verschillen te kunnen leren.

• MIRIAM •

"Het was heel waardevol om internationaal samen te werken. We deden niet alleen samen onderzoek, maar wisselden ook praktische ervaringen met COVID-19 revalidanten uit en we leerden elkaar goed kennen. Dat zal het makkelijker maken om in de toekomst meer internationaal onderzoek te doen naar geriatrische revalidatiezorg."

Onderzoeksstages binnen het UNC-ZH

Tientallen studenten van onder andere de opleidingen geneeskunde, psychologie, fysiotherapie en master Health, Ageing en Society deden in 2024 hun onderzoeksstage binnen het UNC-ZH. De studenten werkten mee aan het verzamelen en analyseren van data.

Ze namen bijvoorbeeld vragenlijsten en interviews af. Dat leverde mooie onderzoeksresultaten op, twee webinars en gezellige samenwerkingen. We hopen dat deze studenten hun enthousiasme voor wetenschappelijk onderzoek meenemen naar hun toekomstige carrières.

Lotte (studente geneeskunde) onderzocht wat bewoners met dementie van verpleeghuislocatie de Bieslandhof (Pieter van Foreest) van hun nieuwe 'Vitale tuin' vonden

"Het leukste vond ik om echt onderzoek te doen op de plek van de interventie, in de tuin [...] Je zag mensen in de tuin opleven en blij worden."

Sharon en Emmy (studenten psychologie) onderzochten ervaringen met een zorgrobot

"Wij zijn echt onderdeel van het onderzoeksteam. We nemen o.a. interviews af met cliënten, zorgverleners en naasten, zijn bij teammeetings en maken een video over het onderzoek."

Lianne (studente geneeskunde) onderzocht de digitale vaardigheden van mensen in de geriatrische revalidatie

"Het was leuk om in de revalidatiecentra komen. En ik vond het mooi om te zien hoe open mensen hun verhaal met mij deelden."

Masterstudenten maken kennis met 'het verpleeghuis' en het UNC-ZH

Ieder jaar organiseert het UNC-ZH samen met master Health, Ageing and Society verpleeghuisbezoeken. Dit jaar openden verpleeghuizen van Topaz, Laurens, Saffier, Pieter van Foreest en Marente hun deuren. De studenten bezochten ieder een verpleeghuis in de eerste week van hun masteropleiding. Voor sommige studenten was dit de allereerste keer in een verpleeghuis.

Tijdens deze bezoeken laten we als UNC-ZH graag zien hoe waardevol, interessant en uitdagend het is om te werken in de verpleeghuissector. De vijf verpleeghuizen organiseerden ieder een dagdeel met een eigen

programma. Er werden onder andere presentaties en rondleidingen gegeven door linking pins, managers en teamleiders, gesprekken gevoerd met bewoners, vaktherapie gevolgd, rolstoelwandelingen gemaakt, en ijsjes uitgedeeld.

Er waren enkele buitenlandse studenten bij. Zij waren erg onder de indruk van de goede zorg in Nederland en de leuke activiteiten voor bewoners. Enkele van deze studenten waren zo enthousiast dat we ze in 2025 binnen het UNC-ZH terugzien voor een onderzoeksstage.

Studenten gingen er met bewoners op uit

Een bewoonster van verpleeghuis de Elf Ranken (zorgorganisatie Laurens) laat, samen met verpleegkundig teamleider Paula, haar kamer zien aan de studenten.

Linking pin Margriet laat de buitenruimte van Saffier locatie Drie Linden zien.

Subsidie voor onderzoek naar een nieuwe woonvorm voor mensen met het syndroom van Korsakov

Hoera! Eind 2024 werd het projectidee van Annelies van Rijn (promovenda bij het UNC-ZH en psychologe bij Saffier) goedgekeurd door ZonMw! Dat betekent dat Annelies een nieuwe woonvorm voor mensen met het syndroom van Korsakov wetenschappelijk gaat evalueren. Dit mooie nieuws vierden Annelies en haar co-promotor Miriam met taart!

In maart 2025 verhuist een groep bewoners met Korsakov binnen zorgorganisatie Saffier. De nieuwe woonvorm zal hen meer eigen regie geven. Annelies en haar onderzoeksteam maken een vliegende start met de voorbereidingen.

Alzheimer Nederland Research Talent Award voor dr. Hanneke Smaling

Op vrijdag 15 november 2024 won UNC-ZH collega dr. Hanneke Smaling de Alzheimer Nederland Research Talent Award 2024 en een subsidie van € 150.000,-. Alzheimer Nederland verkiest haar daarmee tot de meest talentvolle Nederlandse onderzoeker op het gebied van dementie, in de categorie onderzoekers 5 tot 8 jaar na hun promotie.

Hanneke leidt binnen het UNC-ZH verschillende onderzoeken die gaan over technologische interventies die de kwaliteit van leven van verpleeghuisbewoners met dementie kunnen verbeteren. Met deze subsidie erkent Alzheimer Nederland hoe belangrijk het is om hier onderzoek naar te blijven doen.

Kennis delen in de praktijk

tijdens kenniscafés, vele andere bijeenkomsten en digitaal

4

kenniscafés

onderwerpen die aan bod kwamen waren onder andere palliatieve zorg en de overgang van thuis naar t(e)huis

Het kenniscafé werd druk bezocht. De sprekers vertelden over verschillende onderwerpen. Dit leverde leuke gesprekken op in de pauzes en er werd dan ook volop nagepraat met een hapje en een drankje.

• Kelly, Aafje •

Vele andere bijeenkomsten voor medewerkers

zoals 'broodje WOC', broodje kennis, 'hapje onderzoek' en 'Activind-Bites' bijeenkomsten; een mini-symposium en een groot symposium; een kampvuorgesprek; Onderzoek en Innovatie-bijeenkomsten en scholingsbijeenkomsten

Het concept "Broodje WOC" hebben we met succes voortgezet. Het zijn thematische bijeenkomsten die de verbinding tussen wetenschap, praktijk en innovatie versterkten.

• Margriet, Saffier •

Digitaal en tijdens reguliere overleggen kennis delen

Bijvoorbeeld via nieuwsberichten, mail, het intranet, LinkedIn, direct contact met bepaalde vakgroepen, teamvergaderingen, andere werkoverleggen.

Door opgedane kennis vanuit het UNC-ZH en onderzoek toegankelijk te maken voor alle medewerkers, stimuleren we een cultuur van leren en ontwikkelen.

• Saffier •

Als het voor een specifieke vakgroep/ commissie van belang was dan werden deze aangeschreven.

• Pieter van Foreest •

Het organiseren van kenniscafés is belangrijk, maar net zo belangrijk is het om tijdens kleine bijeenkomsten bij vakgroepen het belang en de mogelijkheden van onderzoek te delen om zo enthousiasme en interesse te vergroten.

• Topaz •

De samenwerking tussen lidorganisaties van het UNC-ZH onderling en met onderzoekers werd in 2024 versterkt. Bovendien werden bewoners, familieleden en vrijwilligers steeds vaker betrokken bij het doen van onderzoek.

Kennis delen

Samenwerking tussen UNC-ZH lidorganisaties in 2024 volgens onze linking pins:

Het is erg waardevol om op de hoogte te blijven van wat er speelt in andere organisaties

• Esmé, ActiVite •

Er komt een steeds mooiere verbinding en samenwerking tussen de onderzoekers en de linking pins en daarmee ook met de lidorganisaties. Dit draagt bij aan mooie resultaten en kennis waar we de praktijk mee kunnen verbeteren.

• Christa, Zonnehuisgroep Vlaardingen •

Samenwerken met de onderzoekers om hen mee te nemen in de processen in de organisatie is leuk en inspirerend. [...] Ik zie er naar uit om verder met elkaar te bouwen; ik denk dat we nog veel meer van elkaar kunnen leren.

• Rosalie, Pieter van Foreest •

Het delen van ervaringen en het uitwisselen van kennis versterkt de samenwerking in het netwerk.

• Linda, Laurens •

Betrokkenheid van familie, bewoners en vrijwilligers

We hebben sinds 2024 clientvertegenwoordiging in de WOC." [...] "En we organiseerden een familieavond. Hierin werd de ENACT-studie geïntroduceerd en de link gelegd met de visie op onderzoek van Pieter van Foreest

• Rosalie •

De kennis wordt ook verspreid richting de cliëntenraad en daar waar passend ook in bijvoorbeeld mantelzorgcafés.

• Kelly, Aafje •

HWW zorg nodigt haar Centrale Cliëntenraad altijd uit voor de kenniscafé's en zij zijn ook steeds aanwezig op het jaarlijkse UNC-ZH symposium.

• Anique, HWW zorg •

De WOC bij Argos Zorggroep heeft jaarlijks een overlegmoment om de Centrale Cliëntenraad bij te praten over de actualiteiten die spelen omtrent onderzoek.

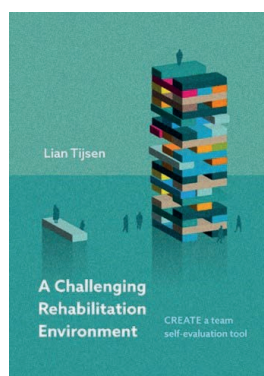
• Arjan •

A Challenging Rehabilitation Environment; CREATE a team self-evaluation tool

Lian Tijsen promoveerde 11 september 2024 op haar onderzoek naar het bevorderen van een uitdagend revalidatieklimaat op geriatrie revalidatieafdelingen. Lian was tijdens haar promotieonderzoek ook praktiserend fysiotherapeut. Daarnaast is ze science practitioner en projectleider ambulante geriatrie revalidatie bij zorgorganisatie de Zorgboog.

Lian onderzocht het concept van een uitdagend revalidatieklimaat in de geriatrie zorg. Dit concept combineert verschillende aspecten om optimale revalidatieresultaten te bereiken, van de organisatie-structuur en de inrichting van het revalidatiecentrum tot de manier waarop oefeningen aan de revalidant worden aangeboden. Het gaat dus om een volledig geïntegreerde aanpak. Dit concept is bedoeld om niet alleen de revalidant, maar ook de zorgmedewerkers uit te dagen. Lian benadrukt het belang van samenwerking tussen verschillende disciplines. Met haar onderzoeksteam ontwikkelde Lian de CREATE-tool, een handige zelfevaluatiETOOL waarmee zorgteams binnen de geriatrie revalidatie hun eigen afdeling kunnen beoordelen. Aan de hand van de tool identificeren ze kansen en kwetsbaarheden die kunnen worden vertaald in verbeteracties. De tool is gratis te downloaden.

- ➔ Download de [CREATE tool](#)
- ➔ Bekijk het [proefschrift](#) van Lian
- ➔ Bekijk de [factsheet](#)

The COVID-19 pandemic and vulnerable older persons; impact of a public health emergency on nursing homes and geriatric rehabilitation

Lisa van Tol promoveerde 11 december 2024 op haar onderzoek naar de organisatie van verpleeghuiszorg en geriatrie revalidatie tijdens de COVID-19-pandemie. Naast haar werk als onderzoeker was Lisa tijdens een gedeelte van haar promotietraject ook onderwijscoördinator van het UNC-ZH. Lisa is van achtergrond gezondheidswetenschapper. Ze blijft verbonden aan het UNC-ZH als kennismakelaar.

Aan het begin van de COVID-19 pandemie moesten zorgorganisaties besluiten nemen terwijl er een groot gebrek aan kennis was met betrekking tot de nieuwe ziekte. Lisa onderzocht ten eerste aan de hand van de 'COVID-19 MINUTES studie' welke maatregelen er in verpleeghuizen werden genomen om corona infecties te voorkomen en om het welzijn van bewoners te behouden. Ten tweede onderzocht Lisa in de 'EU-COGER studie' welke geriatrie revalidatiezorg er in Nederland en andere Europese landen georganiseerd werd en in welke mate revalidanten daarmee herstelden van COVID-19. Helaas is de vraag niet óf er nieuwe pandemieën zullen komen, maar wanneer. Met de lessen uit Lisa's proefschrift kunnen we ons daar beter op voorbereiden.

- ➔ Download het [proefschrift](#) van Lisa
- ➔ Bekijk de [factsheet](#)

Webinars over geriatrie revalidatiezorg

Er werden in 2024 verschillende webinars georganiseerd waarin wetenschappelijke kennis op een laagdrempelige manier werd gedeeld met de praktijk. De webinars werden ieder goed bezocht door tientallen zorgmedewerkers.

Digitale vaardigheden van ouderen in de geriatrie revalidatiezorg

Binnen de EAGER@HOME studie doet het UNC-ZH onderzoek naar hoe technologie kan worden ingezet om geriatrie revalidatiezorg thuis te laten plaatsvinden. Onderzoeker Michael Zonneveld (rechts op de foto) werd in 2024 ondersteund door meerdere ergotherapie studenten. De studenten onderzochten tijdens hun afstudeerstages hoe digitaal vaardig ouderen in de geriatrie revalidatiezorg eigenlijk zijn. Om dit te meten gebruikten ze het meetinstrument 'Quickscan'. Samen presenteerden ze de resultaten van het onderzoek tijdens een webinar. [Deel 1](#) en [deel 2](#) van de webinar zijn online terug te kijken.

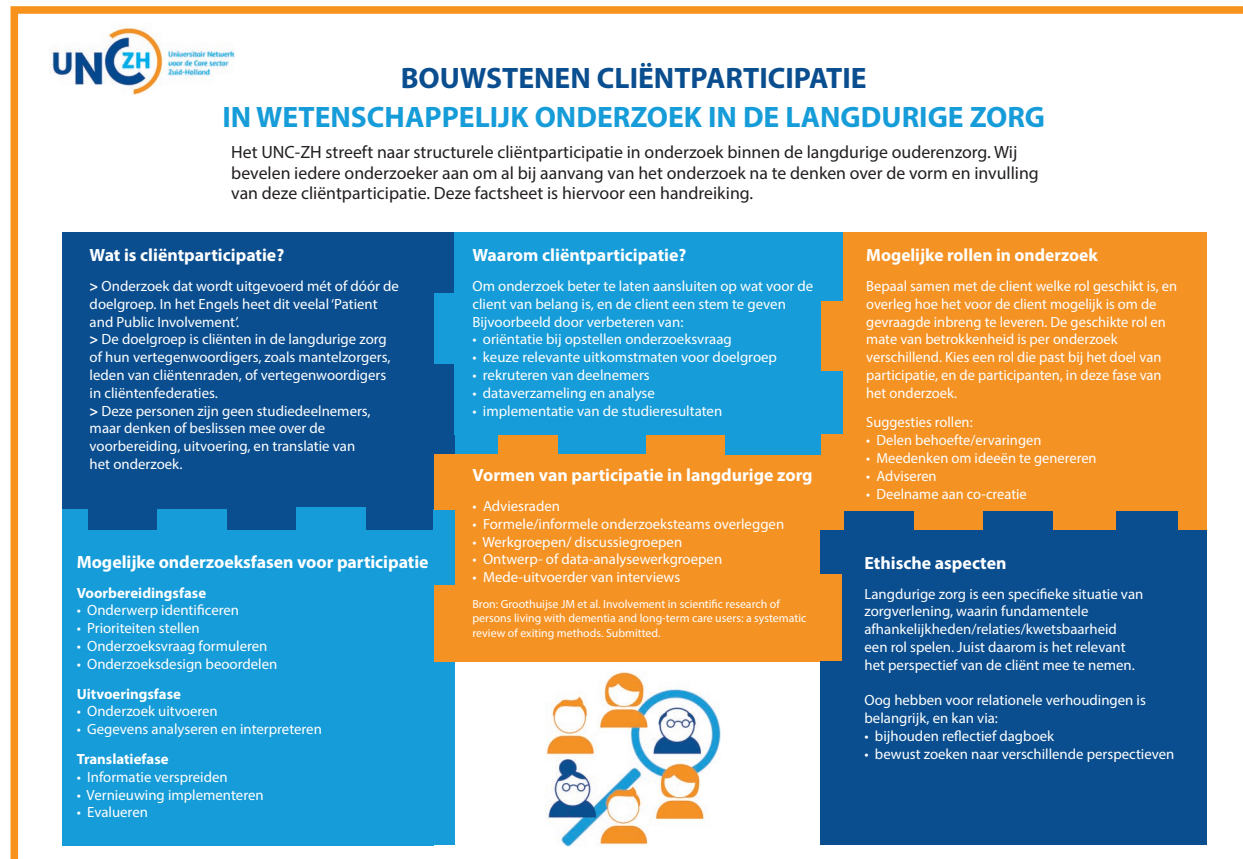
Geriatric revalidation care na COVID-19

De EU-COGER studie gaat over geriatrie revalidatie na COVID-19 in verschillende Europese landen. De resultaten van de EU-COGER studie werden afgelopen jaar gepubliceerd in meerdere Engelstalige wetenschappelijke tijdschriften. In een webinar gaven studietoelator dr. Miriam Haaksma en onderzoekers Lisa van Tol en Julia Minnema een samenvatting van de belangrijkste resultaten voor Nederlandse zorginstellingen. Hoe herstelden COVID-19 patiënten die een delier hebben gehad? Of die kwetsbaar zijn? En welke behandelingen waren in Nederland onderdeel van hun revalidatietraject? De webinar is [hier](#) terug te zien.

eHealth in de (ambulante) geriatrie revalidatie

In deze webinar vertelden onze senior onderzoeker dr. Leonoor van Dam van Isselt en collega onderzoekers uit Amsterdam wat er al bekend is over digitale vaardigheden van geriatrie revalidanten. Zij spraken over UNC-ZH onderzoeken binnen dit thema, hoe sensoren kunnen worden ingezet met betrekking tot zitgedrag en beweeggedrag en hoe trainingsapps kunnen worden ingezet voor een revalidatieklimaat thuis. In kleine groepjes bespraken de deelnemers welke meerwaarde van eHealth zij zien binnen de geriatrie revalidatie. Ook deze webinar staat [online](#).

Factsheet 'Bouwstenen Cliëntparticipatie in wetenschappelijk onderzoek in de langdurige zorg'

Cliëntparticipatie in onderzoek betekent samenwerking (co-creatie) met cliënten of hun vertegenwoordigers (zoals naasten of leden van cliëntenraden) in alle fasen van het onderzoek. Het is onderzoek doen óver de cliënt, samen mét de cliënt. Cliëntparticipatie kan ervoor zorgen dat onderzoek beter aansluit bij wat voor de cliënt belangrijk is. Het kan binnen de verpleeghuissector een uitdaging zijn om samen te werken met cliënten in onderzoek, omdat zij vaak cognitieve beperkingen hebben. Om die reden onderzocht het UNC-ZH wat de mogelijkheden zijn.

Literatuuronderzoek liet zien welke methoden (werkwijzen) er al bestaan om binnen de langdurige ouderenzorg cliënten te betrekken in onderzoek.

Daarbij zijn ook bevorderende en belemmerende factoren in kaart gebracht. De resultaten van dit onderzoek zijn vertaald naar een praktische factsheet, als handreiking voor onderzoekers binnen en buiten het UNC-ZH. Met deze factsheet stimuleert het UNC-ZH dat in toekomstige onderzoeken binnen de langdurige zorg onderzoekers vaker hun doelgroep zullen betrekken in de voorbereidingen, uitvoering en in de verspreiding en implementatie van onderzoeksresultaten.

- ➔ Bekijk de volledige factsheet [hier](#).
- ➔ Lees het wetenschappelijke artikel over methoden voor cliëntparticipatie binnen de langdurige ouderenzorg [hier](#).

SANO wetenschapsdag

Op de SANO Wetenschapsdag, die dit jaar plaatsvond in Limburg, kwamen onderzoekers uit de ouderenzorg samen om te spreken over de laatste ontwikkelingen en onderzoeken binnen dit vakgebied. Het thema van de dag was 'Veerkracht Verbindt'. De dag stond in het teken van verbinding tussen de academische netwerken en het delen van kennis. Aanwezigen vanuit de verschillende academische netwerken gaven inspirerende presentaties over hun lopende onderzoeken. Daarnaast was er ruimte voor anderen om hun werk te presenteren via posters. Dit zorgde voor een levendige en informatieve uitwisseling van ideeën.

UNC-ZH collega's waren goed vertegenwoordigd in het delen van kennis: Leonoor van Dam van Isselt gaf een presentatie over 'eHealth in de geriatrische revalidatie (EAGER onderzoekslijn), Charlotte Poot over verhuizen binnen en tussen verpleeghuizen (RELOCARE studie), Petra Tasseron-Dries over de impact van de STA OP! methode om naasten te betrekken bij onbegrepen binnen

het verpleeghuis (Cared-4 studie) en Xu Jingyuan over acceptatie van twee benaderingen van proactieve zorgplanning bij mensen met dementie (CONT-END studie). Er waren onder andere posters van een aantal UNC-ZH linking pins, onderzoekers en van twee stagiaires die hun afstudeeronderzoek binnen het UNC-ZH deden.

De Wetenschapsdag vond plaats in een bijzondere setting: GAIA ZOO Kerkrade. Na de presentaties was er gelegenheid om te netwerken, waarbij de deelnemers niet alleen met elkaar in gesprek gingen, maar ook de dieren in de dierenruimte konden bewonderen. Dit zorgde voor een informele en gezellige sfeer, waarin nieuwe verbindingen werden gelegd en ideeën werden uitgewisseld in een inspirerende omgeving. De SANO Wetenschapsdag was een waardevolle gelegenheid om de stand van zaken in de ouderenzorg te delen en te bespreken, en bood tegelijkertijd een mooie kans om nieuwe samenwerkingen te verkennen.

Het 'Zoek 't Uit!'-congres van Vilans: workshop over de ENACT toolkit

Op 7 oktober 2024 vond het jaarlijkse 'Zoek 't Uit!'-congres van Vilans plaats. Tijdens dit congres worden de praktijk, onderwijs en wetenschap over zorg van ouderen met elkaar verbonden. Dit jaar werd er extra aandacht besteed aan de kunst van het implementeren. De deelnemers konden ervaringen en concrete voorbeelden met elkaar delen. Een aantal UNC-ZH medewerkers namen deel aan het congres.

Junior onderzoeker Myrthe Houben gaf een workshop over het kiezen van betekenisvolle activiteiten voor verpleeghuisbewoners met dementie. Binnen het ENACT-onderzoek werd er in 2024 gewerkt aan een toolkit om (zorg)medewerkers, vrijwilligers en naasten te helpen bij het kiezen van activiteiten die aansluiten bij interesses en behoeften van verpleeghuisbewoners met dementie.

Tijdens de workshop presenteerde Myrthe de fictieve casus van verpleeghuisbewoner meneer Jan Jansen. De workshopdeelnemers gingen met een conceptversie van de toolkit aan de slag om passende activiteiten voor meneer Jansen te kiezen. Daarna bespraken zij met elkaar hoe ze het vonden om de toolkit hiervoor te gebruiken. Hun ervaringen zijn gebruikt om de toolkit verder te verbeteren.

• **MYRTHE** • *"De huidige versie van de ENACT toolkit bestaat uit drie onderdelen: een bewonersprofiel, beslisboom en activiteitenwaaier. Het bewonersprofiel en de beslisboom helpen om erachter te komen wat de behoeftes van de bewoner zijn. Vervolgens geeft de waaier verschillende activiteiten weer die daarbij zullen passen."*

➔ Lees meer over het ENACT-onderzoek op de [webpagina](#).

Dutch dementia researchers conference

Op 15 november 2024 organiseerde Alzheimer Nederland samen met ZonMw en enkele andere partners in de Jaarbeurs in Utrecht het congres 'Dutch Dementia Research Conference: Bridging minds, breaking barriers'. Tijdens het congres konden onderzoekers met elkaar kennismaken en kennis en ervaringen uitwisselen. Er werden vele presentaties gegeven over allerlei dementie gerelateerde onderzoeken, met fundamentele tot praktisch toepasbare onderwerpen.

UNC-ZH onderzoeker Myrthe Houben gaf een mondelinge presentatie over het ENACT-onderzoek. Aan een volle zaal vertelde zij over de ontwikkeling van een toolkit die ondersteunt in het kiezen, uitvoeren en evalueren van betekenisvolle activiteiten voor verpleeghuisbewoners met dementie.

Ook andere UNC-ZH onderzoekers gaven poster-presentaties: Esmee Adam presenteerde een poster over succesvolle eHealth in de langdurige zorg voor mensen met dementie. Tosca van Hoorde had een poster over interviews met mensen met dementie over de ontwikkeling van een emotioneel-intelligente robot. Miriam Haaksma presenteerde een poster die zij in samenwerking met een collega van het Karolinska instituut uit Zweden maakte, over de verwachte levensduur en het plannen van zorg voor mensen met dementie. Hun korte presentaties aan de hand van deze posters waren een mooie manier om laagdrempelig met andere onderzoekers in gesprek te raken.

Nacht van ontdekkingen

Onderzoekers Charlotte Poot & Tosca Van Hoorde en Reon Smits van samenwerkingspartner Mentech organiseerden een boeiende activiteit rond het MASQUE-onderzoek! Bezoekers konden kennismaken met de stress-detecterende sok die is ontwikkeld binnen de MASQUE studie. De onderzoekers spraken met bezoekers over oplopende stress bij mensen met dementie, onbegrepen gedrag en de inzet van de sok.

• TOSCA •

"Met de leugendetector test werden mensen verbonden aan de stress-sok en met de Virtual Reality (VR) brillen konden bezoekers een stressvol spel spelen en meette de sok deze stress."

Michael Zonneveld had een waardevolle bijdrage over digitale vaardigheden bij ouderen. Bezoekers konden zelf ervaren hoe het is om als oudere met een tablet om te gaan. Daarnaast deelde hij nuttige *do's* en *don'ts* om ouderen beter te ondersteunen in hun digitale ontwikkeling.

• MICHAEL •

"Wanneer je zicht en het gevoel in je vingers verminderd, zoals voor veel ouderen het geval is, is het omgaan met een tablet, laptop of telefoon vaak uitdagender dan je denkt."

Op 14 september deed het UNC-ZH, in samenwerking met de Master Health, Ageing and Society en het LUMC Centrum voor Ouderengeneeskunde (LCO), mee aan de Nacht van Ontdekkingen. De Nacht van Ontdekkingen is een festival voor kunst en wetenschap in Leiden. Melanie van der Velde – van Buuringen, onderzoeker bij het UNC-ZH, gaf een inspirerende presentatie over haar studie 'De Vitale Tuin'. Melanie legde het belang van naar buiten gaan duidelijk uit en er werden onderling mooie herinneringen over buitenactiviteiten gedeeld.

• MARI (ONDERZOEKER/PROMOVENDA UNC-ZH) •

"De nacht van ontdekkingen vond ik erg leerzaam. Geweldig dat mensen zo enthousiast waren, misschien kunnen we op deze manier onderzoek ook leuker maken bij medewerkers."

Ons eigen jaarlijkse UNC-ZH symposium

Met 190 bezoekers was het UNC-ZH symposium op 22 maart 2024 een groot succes. Alle lidorganisaties waren goed vertegenwoordigd. Dit jaar was het thema van ons symposium 'Samen voor de ouderenzorg: kennis vanuit onderzoek voor de praktijk'. Monique Caljouw was de dagvoorzitter van het symposium.

Plenaire sessies

Keynote spreker Paul Iske opende de dag. Hij nam ons mee in de wereld van briljante mislukkingen. In complexe omgevingen zoals in de zorg, lopen dingen nu eenmaal niet altijd als gepland. Deze mislukkingen zijn niet helemaal voor niets, je leert er altijd van. Deze geleerde lessen neem je mee in de praktijk en deel je met anderen. Daarna presenteerden Carolien de Vries, Lisa van Tol, Jonathan Bogaerts en Petra Tasseron-Dries hun onderzoeksresultaten over respectievelijk pijn bij afasie, COVID-19, stoppen met bloeddrukverlagende medicijnen en betrekken van naasten bij een aanpak voor onbegrepen gedrag en pijn bij dementie. Als laatste werd het belang van onderzoek doen in de praktijk toegelicht door Patricia Huijbregts, bestuurder van Woonzorgcentra Haaglanden (WZH).

Pitches, kennismarkt en workshops

Nieuwe UNC-ZH onderzoeken werden gepresenteerd door middel van korte pitches. Tijdens de lunchpauze waren producten en innovaties te bewonderen vanuit Argos Zorggroep, HWW zorg, Pieter van Foreest, WZH, Marente, Topaz, Zonnehuisgroep Vlaardingen, Aafje & ActiVite en Laurens. Bovendien konden de deelnemers kiezen welke van de vele interactieve workshops over diverse onderwerpen zij wilden volgen.

Hoogwaardig bezoek uit het Verenigd Koninkrijk

In april verwelkomde het UNC-ZH drie collega's uit Nottingham, het Verenigd Koninkrijk, in het LUMC in Leiden. Het UNC-ZH en de Universiteit van Nottingham werken samen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs.

• **PROF. DR. WILCO ACHTERBERG (VOORZITTER UNC-ZH)** • "Deze samenwerking biedt de mogelijkheid om van elkaar te leren door te kijken naar de verschillende zorgsystemen, waarbij we zowel de verschillen als overeenkomsten ontdekken, en door wetenschappelijke kennis met elkaar te delen."

Tijdens een onderzoeksdag presenteerde een Engelse collega zijn promotieonderzoek waarna Miriam Haaksma het UNC-ZH introduceerde. Ook werden de mogelijkheden van eHealth in de revalidatie besproken, evenals de onderzoeken die we op dat gebied uitvoeren.

Ten slotte gaf Xu Jingyuan een presentatie over het gebruik van diverse methoden om de controle over het levenseinde bij dementie te verbeteren.

De collega's uit het VK bezochten ook verschillende verpleeghuizen binnen ons netwerk. Op de eerste dag gingen ze naar TOPAZ 360, om het nieuwe model voor 'gemeenschapsgeriatrie' in Leiden te bekijken. Op dinsdag bezochten ze Pieter van Foreest en Topaz Revitel, en op woensdag toonde Maartje Klapwijk, senior onderzoeker van het UNC-ZH, hen hoe de langdurige institutionele dementiezorg bij Marente Huis op de Waard is georganiseerd.

Nordic Congress of Gerontology in Zweden: ontmoetingen, nieuwe inzichten en inspiratie

Van 12 tot 14 juni 2024 bezochten onderzoekers van het UNC-ZH het 27ste Nordic Congress of Gerontology in Stockholm, Zweden. Het congres bood een platform voor onderzoekers en professionals om de nieuwste ontwikkelingen in de gerontologie te delen.

Ook het onderzoeksteam van het UNC-ZH droeg haar steentje bij aan het congres: Hanneke Smaling presenteerde twee posters over de onderzoeksprojecten Hartelijk Welkom! en de Emotie Intelligente Zorgrobot, Arno Doornebosch presenteerde zijn poster over het onderzoeksproject INTERACTION en Melanie van der Velde – van Buuringen presenteerde drie posters over haar project De Vitale Tuin.

Bekijk hier de gepresenteerde posters: [Hartelijk Welkom!](#), [de Emotie Intelligente zorgrobot](#), [INTERACTION](#), [De Vitale Tuin - interventie](#), [De Vitale Tuin - samenwerking met het Sociaal Plan Bureau en CBS](#) en [De Vitale Tuin - toolkit](#)

Een bijzonder hoogtepunt van de reis was het bezoek aan het Karolinska Instituut. Tijdens het bezoek werd er veel kennis uitgewisseld en werden er nieuwe contacten gelegd.

EuGMS-congres in Valencia

Tijdens het European Geriatric Medicine Society (EuGMS) congres in Valencia afgelopen september deelde de onderzoeksgroep van EAGER de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van eHealth in de geriatrische revalidatie met internationale collega's.

Loes Oostrik presenteerde de resultaten van haar literatuuronderzoek naar de effecten van mHealth op de gezondheidsstatus van ouderen die revalideren. Suzanne Debeij gaf een overzicht van haar literatuuronderzoek naar het geven van objectieve feedback op zitgedrag bij ouderen in de geriatrische revalidatie. Michael Zonneveld deelde de bevindingen van zijn onderzoek naar de toepassing van eHealth ter bevordering van ambulante geriatrische revalidatie. Jules Kraaijkamp presenteerde zijn onderzoek naar beweeg- en zitgedrag bij ouderen door middel van een bewegingssensor.

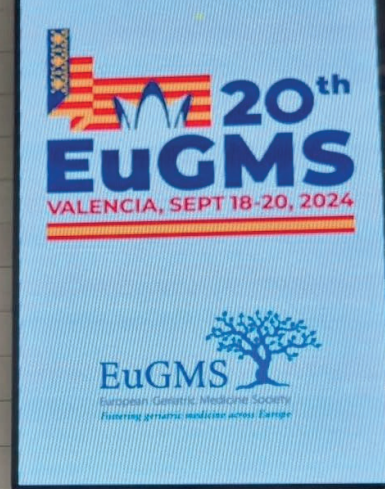
Deze waardevolle uitwisseling van kennis en innovaties binnen Europa benadrukt het belang van internationale samenwerking om de zorg voor ouderen verder te verbeteren.

Op bezoek in München voor een internationale workshop over symptomen en behoeften van mensen met dementie in de laatste levensfase

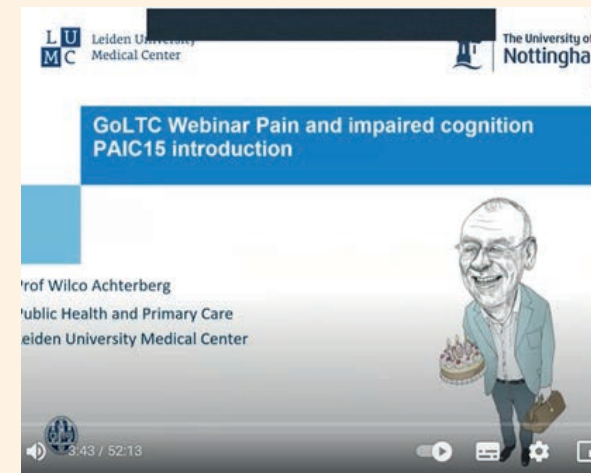
In september werd in München een internationale workshop gehouden die zich richtte op het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Onderzoekers uit verschillende landen, waaronder UNC-ZH senior onderzoeker Maartje Klapwijk en PhD-student Yara Schepen, kwamen samen om kennis te delen en nieuwe richtingen voor onderzoek en implementatie te verkennen.

Tijdens de workshop werden waardevolle inzichten gedeeld over de toepassing van de IPOS-Dem, een meetinstrument dat is ontwikkeld om de symptomen en behoeften van mensen met dementie beter in kaart te

brenge. De uitwisseling van internationale perspectieven en ervaringen resulteerde in nieuwe ideeën en concrete plannen voor samenwerking. De deelnemers waren het erover eens dat deze workshop een belangrijke stap was richting meer gezamenlijke inspanningen op dit gebied.

Kennis delen

Bijdrage aan internationale webinar over pijn – Global Observatory of Long-Term Care platform

Op 4 juni 2024 werd er een internationale webinar georganiseerd over het beoordelen van pijn binnen de langdurige zorg. Tijdens deze webinar vertelde Prof. dr. Wilco Achterberg (voorzitter UNC-ZH) over de PAIC-15.

De PAIC-15 is een instrument dat eerder is ontwikkeld door het UNC-ZH in samenwerking met andere partijen, om pijn bij mensen met cognitieve beperkingen in kaart te brengen. Mensen met cognitieve beperkingen kunnen soms zelf niet meer aangeven hoeveel pijn zij hebben. Met de PAIC-15 observeren zorgverleners gezichts-uitdrukkingen, lichaamsbewegingen en stemgeluiden om te beoordelen of iemand pijn heeft.

Wilco pleitte voor meer (internationaal) gebruik van de PAIC-15 om pijn en onbegrepen gedrag bij mensen met cognitieve beperkingen te kunnen verminderen. Daarnaast presenteerde zijn Braziliaanse collega Patrick Wachholz resultaten van onderzoek naar de PAIC.

De PAIC-15 is gratis beschikbaar in verschillende talen via www.paic15.com. De webinar werd georganiseerd door het internationale platform Global Observatory of Long-Term Care (GOLTC) voor observationeel onderzoek binnen de langdurige zorg. De [webinar](#) is online terug te zien.

Internationale samenwerking met betrekking tot het Namaste familieprogramma

Het afgelopen jaar stond bol van waardevolle samenwerkingsmomenten binnen het UNC-ZH, bijvoorbeeld rondom het Namaste Familieprogramma. Een van de hoogtepunten was het bezoek van Sarah Karacsony uit Australië, die haar inzichten en expertise deelde. Dit bood een unieke kans voor onderzoekers om van gedachten te wisselen over onderzoek in de ouderenzorg en verdere ontwikkelingen.

Daarnaast bezochten Hanneke Smaling en Melanie van der Velde - van Buuringen de Namaste Care International Conference. Melanie presenteerde haar onderzoek over een dementie vriendelijke verpleeghuistuin en ze legde belangrijke connecties met internationale experts. Ook heeft Hanneke verschillende verpleeghuizen bezocht. Dat leverde niet alleen inzichten op voor de implementatie van het Namaste programma, maar ook waardevolle feedback op het programma vanuit de praktijk.

Kennis toepassen

Kennis toepassen in de praktijk

Een greep uit kennis en producten die in 2024 werden geïmplementeerd in de lidorganisaties

LINKING PINS
AAN HET
WOORD

Kennis
toepassen

Wat hebben de linking pins dit jaar geleerd t.a.v. kennis toepassen?

De PAIC-15

wordt nu binnen meerdere organisaties dagelijks gebruikt om pijn te meten

Ik ben trots op de implementatie van de PAIC op alle PG afdelingen [...] Dit heeft opgeleverd dat de kwaliteit van leven is verbeterd en er minder onbegrepen gedrag is. Pijn is een vast onderdeel geworden van de MDO's.

• Christa, linking pin voor Zonnehuisgroep Vlaardingen •

De Vitale Tuin

de checklist werd door meerdere organisaties gebruikt voor het verbeteren van hun (toekomstige) tuinen

Zeer interessant om de checklist naast de (toekomstige) tuinen van onze locaties te leggen en te bekijken waar verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

• Kelly, linking pin voor Aafje •

Hartelijk Welkom

verbeterde bij ActiVite het opnameproces van mensen met dementie van thuis naar het verpleeghuis

Op alle locaties is de werkwijze geïmplementeerd en zijn de onderzoeksuitkomsten gedeeld. [...] Inhuisgesprekken zijn korter, wat tijd oplevert; naast krijgen belangrijke informatie over de verhuizing gefaseerd; en de cliënt wordt beter gekend.

• Esmé, linking pin voor ActiVite •

De CREATE-tool

werd nu al in meerdere organisaties gebruikt om het geriatrisch revalidatieklimaat te evalueren

De CREATE-tool is gedeeld binnen de organisatie en er is een projectteam geformeerd [...] Ik verwacht dat er door de inzet van de CREATE tool mooie processen op gang kunnen gaan komen op onze GR-locatie.

• Arjan, linking pin voor Argos Zorggroep •

De MINUTES-studie en de EU-COGER studie

leidde tot evaluatie van beleid m.b.t. COVID-19

De uitkomsten van de studies zijn besproken in de Infectie Preventie Commissie en hebben geleid tot een evaluatie van beleid en een betere voorbereiding op mogelijk toekomstige uitbraken.

• Kelly, linking pin voor Aafje •

ENACT

deelname aan het onderzoek over het kiezen van passende betekenisvolle activiteiten voor verpleeghuisbewoner met dementie leverde al praktische verbeteringen op

Het was een eyeopener naar het team toe van wat er allemaal gedaan kan worden. Activiteiten zijn niet alleen meer voor de activiteitenbegeleiding, maar ook voor de verzorgenden

• Esther, verzorgende bij Zonnehuisgroep Vlaardingen •

verzorgende Esther en haar collega's met de ENACT toolkit

De input van medewerkers is essentieel om (de zichtbaarheid van) onderzoek binnen Topaz te verbeteren.

• Christine, Topaz •

Dat samenwerken binnen en buiten mijn organisatie eraan bijdraagt dat de lokale praktijk van de ouderenzorg verbetert.

• Christa, Zonnehuisgroep Vlaardingen •

Dat we elkaar als netwerk nog veel meer kunnen 'gebruiken' om de missie en doel van het UNC-ZH met elkaar na te streven.

• Rosalie, Pieter van Foreest •

Ik vind het mooi om te zien dat de kennis van de werkuloer wordt gehaald, in het onderzoek wordt onderbouwd en vervolgens terug de werkuloer op gaat.

• Kelly, Aafje •

Een aantal linking pins overleggen en krijgen een rondleiding bij HWW zorg locatie Rivierenbuurt in Den Haag

Andere medewerkers die in 2024 belangrijk waren voor het toepassen van kennis in de praktijk

• ANNE DEN BROEDER •

(Wetenschappelijk Implementatie Coördinator bij Argos Zorggroep) heeft afgelopen jaar veel tijd en aandacht besteed aan het zorgvuldig implementeren van resultaten van wetenschappelijke onderzoek. Dit heeft tot zorginhoudelijke verbeteringen geleid en de onderzoekscultuur binnen de organisatie verbeterd.

• COLINDE DE WEKKER •

(teamcoach bij Topaz) heeft zich bezig gehouden met het implementeren van Namaste, neemt deel aan ander onderzoek en doet nu veel voor een implementatiesubsidie om ook kennis over o.a. pijn bij afasie te kunnen implementeren.

• ROOS PAARDEKAM •

(kwaliteitsverpleegkundige en WOC-lid binnen Zonnehuisgroep Vlaardingen) heeft met haar inzet, doorzettingsvermogen en enthousiasme ervoor gezorgd dat de PAIC-15 is geïmplementeerd op alle PG afdelingen binnen de organisatie.

Ontwikkelde producten

Toolkit de Vitale Tuin

Vind jij ook dat naar buiten gaan geen luxe maar een levensbehoefte is? Promovenda Melanie van der Velde-van Buuringen en haar onderzoeksteam ontwikkelde een praktische toolkit voor het ontwerpen van een verpleeghuistuin. De toolkit kwam tot stand op basis van literatuur- en praktijkonderzoek (inclusief de ontwikkeling van een heuse proeftuin!) vanuit het UNC-ZH in samenwerking met Pieter van Foreest, Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg (AWO-L) en WE I J D E Tuin- en Landschapsarchitecten.

[Deze toolkit](#) begeleidt organisaties bij het proces van het herinrichten van een (bestaande of niet-bestaande) tuin tot een op evidence-based practice gebaseerde tuin voor verpleeghuizen.

ONDERZOEKSTEAM

Hanneke Smaling, Franca Corbeij, Saskia Duijs, Joyce Farla, Esmé Zandbergen

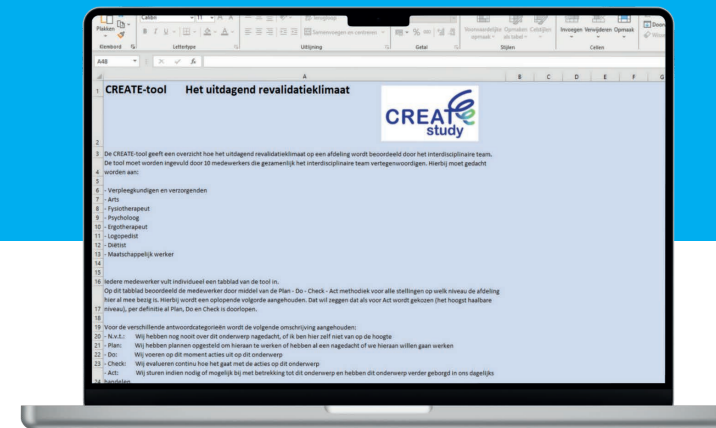
Toolkit Hartelijk welkom!

De overgang van thuis naar het verpleeghuis is vaak een stressvolle en emotionele gebeurtenis. Niet alleen voor mensen met dementie, maar ook voor hun mantelzorgers. De informatieoverdracht tussen professionals is vaak beperkt. Bovendien is bekend dat slechte coördinatie van het opnameproces negatieve gevolgen op de kwaliteit van leven van mensen met dementie. ActiVite, Marente en Topaz hebben actieonderzoek gedaan naar het verbeteren van overgang van thuis naar het verpleeghuis.

[Deze toolkit](#) bevat praktische tips en tools die bijdragen aan een soepelere overgang van thuis naar het verpleeghuis.

ONDERZOEKSTEAM

Wilco Achterberg, Monique Caljouw en Hilde Verbeek (AWO-L)

CREATE tool

Door het gebruik van de CREATE tool kan een team op de geriatrische revalidatie zijn sterke en verbeterpunten met betrekking tot het uitdagend revalidatieklimaat identificeren.

Het gebruik van de CREATE tool bestaat uit twee fases. In de eerste fase vullen vertegenwoordigers van een interdisciplinair team 70 stellingen uit de tool in. De individuele en teamresultaten op de CREATE tool zijn vervolgens de input voor een teambijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst worden de resultaten van de CREATE tool besproken onder begeleiding van een voorzitter. Als alle resultaten zijn besproken, prioriteren de deelnemers gezamenlijk de ideeën voor verbetering.

De CREATE tool is ontwikkeld in samenwerking met het UKON. De tool is gratis te downloaden via de [website van het UNC-ZH](#). Meer informatie over de tool is te vinden via de [UKON Academy](#).

ONDERZOEKSTEAM

Wilco Achterberg, Lian Tijsen, Els Derksen, Bianca Buijck

Namaste cursussen: introductie en train de trainer

Het Namaste Familieprogramma richt zich op het vergroten van de levenskwaliteit van verpleeghuisbewoners met dementie en hun naasten. Betekenisvol contact hebben staat centraal, bijvoorbeeld door aanraking of door samen iets te doen. Zorgmedewerkers verzorgen het Namaste Familieprogramma samen met vrijwilligers en naasten.

Eerder werden een toolkit, handleiding en diverse video's ontwikkeld voor medewerkers die met het Namaste Familieprogramma aan de slag willen. In 2024 werden ook cursussen aangeboden: een korte cursus voor zorgmedewerkers en mantelzorgers die wilden kennismaken met het Namaste Familieprogramma en een uitgebreidere cursus om zorgmedewerkers op te leiden tot Namaste-trainer. Zeven zorgmedewerkers werden succesvol opgeleid tot trainer. De cursussen werden gegeven door Hanneke Smaling en Miriam Haaksma.

Meer informatie over het Namaste Familieprogramma is te vinden op de [webpagina](#).

Gastlessen door onderzoekers

Onderzoekers van het UNC-ZH deelden ook veel nieuwe kennis met studenten in de vorm van gastlessen. Op universitair niveau gaven we onder andere meerdere lessen binnen de halve minor 'Lifestyle medicine and Primary care', de masteropleiding Health Ageing and Society en de opleidingen voor specialisten ouderengeneeskunde aan het LUMC (SOOL) en aan de Universiteit van Utrecht (SOON). Het UNC-ZH verzorgde ook verschillende lessen op hogescholen, onder andere binnen de Master Advanced Nursing Practice voor verpleegkundig specialisten aan de Hogeschool Leiden en binnen een keuzevak aan de Hogeschool Rotterdam.

In onderwijs

De student van nu is de behandelaar of verzorgende van de toekomst. Daarom werd in 2024 weer veel nieuwe kennis gedeeld in de vorm van onderwijs. UNC-ZH onderzoekers gaven gastlessen binnen verschillende opleidingen. Bovendien participeerde het UNC-ZH in de (her)invulling van onderwijscurricula binnen verschillende opleidingen, met meer aandacht voor ouderenzorg.

• **LISA** • "Het aantal ouderen in de samenleving neemt toe. Niet alleen specialisten ouderengeneeskunde, geriaters en studenten die kiezen voor het verpleeghuis zullen met ouderen te maken krijgen, maar ook alle andere toekomstige behandelaars. We moeten er daarom voor zorgen dat alle toekomstige behandelaars expertise op het gebied van (ouderen)zorg ontwikkelen."

(Her)inrichting van onderwijs over ouderenzorg binnen bestaande onderwijsprogramma's

Het nieuwe curriculum van de opleiding Geneeskunde aan het LUMC ging in 2024 van start, met daarin voor het eerst de 'Zilveren Draad Ouderengeneeskunde'. Dat betekent dat studenten vanaf de eerste dag van de colleges in aanraking komen met de biologie van veroudering, de specifieke kenmerken van de oudere (patiënt) en hun wensen en behoeften. Soms gebeurt dat in de vorm van een hoorcollege, soms in een patiënt-demonstratie. Deze vernieuwing werd mogelijk gemaakt door de werkgroep Zilveren Draad Ouderengeneeskunde, waar UNC-ZH voorzitter Wilco Achterberg deel van uitmaakte en UNC-ZH onderwijscoördinator Lisa van Tol ook zijdelings bij betrokken was.

Geneeskundestudenten en andere bachelorstudenten die geïnteresseerd zijn in eerstelijnszorg en leefstijlgeneeskunde kunnen aan het LUMC de halve minor 'Lifestyle medicine and Primary care' volgen. De laatste twee weken van deze halve minor staan volledig in het teken van ouderenzorg. Lisa maakte een voorstel voor de invulling van deze twee weken. Voor de meeste studenten is dit een eerste kennismaking met ouderenzorg. De rode draad werd een casus van een oudere met beginnende dementie die een heup breekt, revalideert, verder gevorderde dementie ontwikkelt en in het verpleeghuis wordt opgenomen. Deze oudere komt over de tijd met diverse zorgverleners, zorgsettingen en wetgeving in aanraking, die tijdens opeenvolgende colleges en werkgroepen aan bod kwamen.

Wilco bij nieuwsuur over AI/camera in verpleeghuis

25 juni 2024 was Wilco Achterberg te gast bij Nieuwsuur om te spreken over de rol van kunstmatige intelligentie (AI) in de zorg en het toenemende gebruik van cameratoezicht in verpleeghuizen.

[Bekijk het Nieuwsuur item hier](#)

Nieuwsbericht van Vilans over de video van de Vitale Tuin

Helaas is naar buiten gaan nog geen vanzelfsprekendheid voor mensen met dementie die in het verpleeghuis wonen. Dat was voor Melanie van der Velde- van Buuringen (promovenda UNC-ZH en psychologe bij Pieter van Foreest) aanleiding voor haar promotieonderzoek 'De Vitale Tuin'.

Video door Vilans over 'Vitale Tuin'

Kennisorganisatie Vilans maakte een mooie [video](#) en [nieuwsbericht](#) over het onderzoek De Vitale Tuin als voorbeeld hoe praktijk en wetenschap met elkaar zijn verbonden. De video geeft nog meer inzicht in het ontstaan van het idee, de voordelen van de tuin, het ontwerpproces, en de verspreiding van de kennis. Aan het woord zijn Melanie en haar co-promotor Monique Caljouw.

Leonoor bij podcast: Kopcast:

Leonoor van Dam van Isselt was te gast bij Casper van Koppenhagen in de podcast: KopCast. Het onderwerp van de aflevering was: 'Hoe inclusief is de geneeskunde en onze samenleving voor ouderen?'. Aangezien we steeds ouder worden en vaak met meer gezondheidsproblemen te maken krijgen, zijn de uitdagingen in de ouderenzorg aanzienlijk. Daarom houdt Leonoor een gepassioneerd pleidooi voor innovatieve ideeën en acties in de ouderenzorg, die essentieel zijn om de toenemende zorgbehoefte in de toekomst aan te kunnen. Het gesprek ging over geluk, diversiteit en inclusiviteit.

• **LEONOOR VAN DAM VAN ISSELT** • "Vanaf het begin kijken we samen met ouderen; wat zijn relevante onderzoeksvragen, waar liggen de behoeftes, wat gaat er goed en wat kan beter."

[Hier valt voor jonge talentvolle dokters écht verschil te maken - KopCast, van geluk spreken - KopCast | Podcast on Spotify](#)

Interventies

- Van Dam, P.H., Achterberg, W.P., Husebo, B.S. et al. The effect of paracetamol on care dependency and daily functioning in persons with advanced dementia living in long-term care facilities. *BMC Geriatr* 24, 279 (2024). <https://doi.org/10.1186/s12877-024-04795-8>
- Velde-van Buuringen MV, Verbeek-Oudijk D, Verbeek H, Achterberg WP, Caljouw MAA. Which Characteristics are Associated With Going Outside for People Living With Dementia in Nursing Homes? A Cross-Sectional Study. *J Appl Gerontol*. 2024 Nov 12;7334648241298107. <https://doi.org/10.1177/07334648241298107>

Organisatie van zorg

- Broekharst, D.S.E. et al. An exploration of relocation initiatives deployed within and between nursing homes: a qualitative study. *BMC Health Serv Res* 24,1 22 (2024). <https://doi.org/10.1186/s12913-023-10505-8>
- Doornebosch, A.J., Achterberg, W.P. & Smaling, H.J. Factors influencing interprofessional collaboration in general and during multidisciplinary team meetings in long-term care and geriatric rehabilitation: a qualitative study. *BMC Med Educ* 24, 285 (2024). <https://doi.org/10.1186/s12909-024-05291-8>
- van Tol LS, Haaksma ML, Cesari M, et al. Post-COVID-19 patients in geriatric rehabilitation substantially recover in daily functioning and quality of life. *Age Ageing*. 2024;53(5):afae084. <https://doi.org/10.1093/ageing/afae084>
- Minnema J, Polinder-Bos HA, Cesari M, et al. The Impact of Delirium on Recovery in Geriatric Rehabilitation after Acute Infection. *J Am Med Dir Assoc*. Published online April 24, 2024. <https://doi.org/10.1016/j.jamda.2024.03.113>
- Broekharst DSE, Stoop A, Caljouw MAA, Achterberg WP; RELOCARE Consortium. Relocating within and between nursing homes during infectious disease outbreaks: A focus group study. *Health Sci Rep*. 2024;7(5):e1907. Published 2024 May 12. <https://doi.org/10.1002/hsr2.1907>

- Brouwers, M., de Boer, B., Groen, W. G., & Verbeek, H. (2024). The Challenges of Moving from Regular Nursing Homes toward Innovative Long-Term Care Settings: An Interpretative Description Study of Staff Experiences. *Journal of Aging and Environment*, 1–19. <https://doi.org/10.1080/26892618.2024.2329868>
- van Tol, L.S., Lin, T., Caljouw, M.A.A. et al. Post-COVID-19 recovery and geriatric rehabilitation care: a European inter-country comparative study. *Eur Geriatr Med* (2024). <https://doi.org/10.1007/s41999-024-01030-w>
- Brouwers M, de Boer B, Groen WG, Gabrio A, Verbeek H, on behalf of the RELOCARE consortium. Depressive Signs and Daily Life of Residents When Relocating From a Regular to an Innovative Nursing Home. *JAMDA* Volume 25, Issue 12, December 2024, 105298. <https://doi.org/10.1016/j.jamda.2024.105298>
- Schreuder MC, Joling KJ, Groen WG, Perry M, Landeweer EGM, Luijendijk HJ, Zuidema SU on behalf of the RELOCARE Consortium. The frequency and types of resident relocations in Dutch nursing homes: a nationwide cohort study of electronic health record data. *European Geriatric Medicine*, oktober 2024. <https://doi.org/10.1007/s41999-024-01064-0>

Technologie

- Kraaijkamp, J.J.M. et al. Movement Patterns in Older Adults Recovering From Hip Fracture. *J Aging Phys Act* (2024). <https://doi.org/10.1123/japa.2023-0090>
- Gamble, C.J., van Haastregt, J., van Dam van Isselt, E.F., Zwakhalen, S., Schols, J. Effectiveness of guided telerehabilitation on functional performance in community-dwelling older adults: A systematic review. *Clin Rehabil* 38(4), 457-477 (2024). <https://doi.org/10.1177/02692155231217411>
- Adam E, Meiland F, Frielink N, Meinders E, Smits R, Embregts P, Smaling H. User Requirements and Perceptions of a Sensor System for Early Stress Detection in People With Dementia and People With Intellectual Disability: Qualitative Study. *JMIR Form Res* 2024;8:e52248. <https://doi.org/10.2196/52248>

- Duin JJ, Baltussen JC, Albalak G, van Dam van Isselt EF, Portielje JEA, Mooijaart SP, Soto-Perez-de-Celis E, van den Bos F. The use of wearable technology in studies in older adults with cancer: a systematic review. *Oncologist*. 2024 Nov 20:oyae319. <https://doi.org/10.1093/oncolo/oyae319>
- Tros W, van der Steen JT, Numans ME, van Peet PG, Boogaard JA. The value of virtual simulation in training GP residents in advance care planning conversations. *Educ Prim Care*. 2024 Nov 28;1-9. <https://doi.org/10.1080/14739879.2024.2417941>

Participatie

- Groothuijs JM, van Tol LS, Leeuwen CCMT, van Delden JJM, Caljouw MAA, Achterberg WP. Active involvement in scientific research of persons living with dementia and long-term care users: a systematic review of existing methods with a specific focus on good practices, facilitators and barriers of involvement. *BMC Geriatr*. 2024;24(1):324. Published 2024 Apr 9. <https://doi.org/10.1186/s12877-024-04877-7>
- Tasseron-Dries PEM, Smaling HJA, van der Steen JT and Achterberg WP (2024). Modifying a multidisciplinary method to address challenging behavior in nursing home residents with dementia to involve family caregivers. *Front. Dement*. 3:1444815. <https://doi.org/10.3389/frdem.2024.1444815>

Passende (medische) zorg

- Van de Beek, S.H., Erdal, A., Husebo, B.S., Vislapuu, M., Achterberg, W.P., Caljouw, M.A.A. Impact of Pain and Neuropsychiatric Symptoms on Activities in Nursing Home Residents (COSMOS trial). *J Am Med Dir Assoc* (2024). <https://doi.org/10.1016/j.jamda.2024.01.012>
- Gans, E.A., Pieterse, A.H., Klapwijk, M.S. et al. Shared decision-making with older adults with cancer: Adaptation of a model through literature review and expert opinion. *Psychooncology* 33(1), e6291 (2024). <https://doi.org/10.1002/pon.6291>

- Collins, J.T., Walsh, D.A., Gladman, J.R.F., Patrascu, M., Husebo, B.S., Adam, E., Cowley, A., Gordon, A.L., Ogliari, G., Smaling, H.J.A., Achterberg, W.P. The Difficulties of Managing Pain in People Living with Frailty: The Potential for Digital Phenotyping. *Drugs Aging* (2024). <https://doi.org/10.1007/s40266-024-01101-4>
- Xu, J., Smaling, H.J.A., Schoones, J.W., Achterberg, W.P., van der Steen, J.T. Noninvasive monitoring technologies to identify discomfort and distressing symptoms in persons with limited communication at the end of life: A scoping review. *BMC Palliat Care* (2024). <https://doi.org/10.1186/s12904-024-01371-0>
- Bogaerts JMK, Gussekloo J, de Jong-Schmit BEM, et al. Effects of the discontinuation of antihypertensive treatment on neuropsychiatric symptoms and quality of life in nursing home residents with dementia (DANTON): a multicentre, open-label, blinded-outcome, randomised controlled trial. *Age Ageing*. 2024;53(7):afae133. <https://doi.org/10.1093/ageing/afae133>
- de Vries, N.J., Smaling, H.J.A., van der Steen, J.T., Achterberg, W.P. (2024). Validity and reliability of the Pain Assessment in Impaired Cognition 15 (PAIC15) observation scale in persons with aphasia. *BMC Neurol* 24, 319. <https://doi.org/10.1186/s12883-024-03824-8>
- Xu (须静媛) J, Smaling HJA, Dahan A, Chan J, van der Steen JT. Acceptability of bispectral Index monitoring in end-of-life care for dementia. *Journal of Alzheimer's Disease*. 2024;0(0). <https://doi.org/10.1177/13872877241297147>
- Groenendaal M, Smaling HJA, Achterberg WP, Caljouw MAA. Activities of persons with dementia at home and after nursing home admission: A survey study. *GeriatrNurs*. 2024 Nov 22;61:336-341. <https://doi.org/10.1016/j.gerinurse.2024.10.056>

Nederlandstalige artikelen

- Smaling, H.J.A., Korving, E.J.K. Technologie in de ouderenzorg: onderzoek naar technologische zorgondersteuning in breed maatschappelijke samenwerking. *Tijdschrift oor Ouderengeneeskunde*. no. 1 - 2024. <https://www.verenso.nl/magazine-februari-2024/no-1-februari-2024/vaste-rubrieken/technologie-in-de-ouderenzorg>
- Duijs S, Corbeij F, Zandbergen E, Smaling H, van Haeften M. Actieonderzoek ouderenzorg. *TvZ Next magazine*. nr. 4, 2024 <https://www.tvznext.nl/magazine-artikelen/de-meetlat-actieonderzoek-ouderenzorg/>
- Corbeij F, Smaling H, Zandbergen E, Duijs S, van Haeften. Onderzoek Naar het verpleeghuis. *TvZ Next magazine*. nr. 4, 2024 <https://www.tvznext.nl/magazine-artikelen/onderzoek-naar-het-verpleeghuis/>
- Klapwijk, M.S., Van der Steen, J.T. Beoordeling van symptoomlast en palliatieve zorgvragen bij verpleeghuisbewoners met dementie – IPOS-Dem als internationaal instrument. *Tijdschrift oor Ouderengeneeskunde*. no. 4 - 2024. <https://www.verenso.nl/magazine-november-2024/no-4-november-2024/wetenschap/ipos-dem-als-internationaal-instrument>
- Sizoo E, Betlem A, van Dijk G, van der Steen J. Palliatieve zorg bij mensen met dementie. *Nurse Academy O&T*. editie 3; 2024 https://www.nurseacademyot.nl/leermodules/leermodules_artikel/t/palliatieve_zorg_bij_mensen_met_dementie
- Ank Mollema. M-health binnen de Geriatrische Revalidatie Zorg – Interview met Loes Oostrik. *Nederlands Tijdschrift voor geriatriefysiotherapie*. Jaargang 38 | oktober 2024 | nummer 3. <https://www.kngf.nl/app/uploads/2024/10/NTGF-2024-03.pdf>

Producten

Factsheets

- [Factsheet EU-COGER in het Nederlands](#)
- [Factsheet Cliëntparticipatie](#)
- [Factsheet over het proefschrift van Lian Tijsen](#)
- [Factsheet over het proefschrift van Lisa van Tol](#)

Video's

- [Video over de ervaringen van de Vitale Tuin](#)
- [Animatie over de toolkit ENACT](#)
- [Video eHealth in de geriatrische revalidatie](#)

Webinars

- [Webinar over woonvormen voor mensen met het syndroom van Korsakov met behoefte aan eigen regie](#)
- [Webinar over de resultaten van de EU-COGER studie](#)
- [Presentatie onderzoek naar digitale vaardigheden in de GRZ- studenten Ergotherapie – EAGER@HOME](#)

Tool(kit)s

- [Toolkit Vitale Tuin](#)
- [Toolkit Vitale Tuin English](#)
- [CREATE-tool](#)
- [Hartelijk Welkom!](#)

